

RAADSVOORSTEL:

2007-2008

Ons kenmerk: DI 07.1435020

Registratienummer : GR 07.1531575

Ingekomen op : 7 december 2007

Onderwerp: Treasurystatuut gemeente Groningen 2008-2009

Groningen,

Aan de raad,

Met de inwerkingtreding van de wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) in 2001 zijn nadere wettelijke kaders gesteld voor de inrichting van de treasuryfunctie. Vanaf 2002 is, telkens voor een termijn van twee jaren, een Treasurystatuut opgesteld en daarmee is voor de gemeente Groningen nadere invulling gegeven aan de wettelijke kaders van de wet FIDO. Het laatst vastgestelde Treasurystatuut was geldig voor de periode 2006-2007. Dit Statuut is nu herzien en op enkele punten aangepast. Uitgangspunt daarbij is nog steeds de nadruk op prudent beheer en risicobeperking. Dat komt ook tot uitdrukking in het strengere kader van het Statuut dan wettelijk is voorgeschreven.

De afspraken die in het herziene Statuut ten opzichte van het laatst vastgestelde Statuut 2006-2007 zijn gewijzigd, betreffen:

- Een aantal wijzigingen of toevoegingen zijn doorgevoerd. Deze zijn niet inhoudelijk van aard. De betreffende wijzigingen of toevoegingen doen recht aan de werkelijke situatie. Zo is opgenomen dat de benchmark voor lange financiering niet langer het percentage van 10 jaar Staat is maar het percentage voor 10 jaar SWAP. Ander voorbeeld is, dat voortkomend uit afspraken uit het Verbetertraject Treasury, de kwartaalrapportages Treasury zijn uitgebreid met risicobeoordelingen op de leningenportefeuille.
- Een aantal wijzigingen is uitgevoerd om recht te doen aan eisen op het gebied van rechtmatigheid.
- Een aantal redactionele wijzigingen is doorgevoerd.

Gelet op de geldigheid van het Statuut voor de periode 2008-2009, zal na afloop van die periode een evaluatie van kaders en afspraken leiden tot een nieuw ontwerp van het Statuut. Zonodig zullen ook tussentijdse wijzigingen van het Statuut op grond van nieuwe ontwikkelingen worden voorgesteld.

Het Treasurystatuut gemeente Groningen wordt vastgesteld door de raad van de gemeente Groningen. De Nadere uitwerking Treasurystatuut gemeente Groningen en het Handboek Treasury, worden door ons college vastgesteld en vormen een nadere uitwerking van en toelichting op het door de gemeenteraad vast te stellen Statuut.

Nadere uitwerking Treasurystatuut gemeente Groningen 2008-2009

Voorstel.

Gezien het vorengaande stellen wij u voor te besluiten:

- I. het "Treasurystatuut gemeente Groningen 2008-2009", conform bijgaand ontwerp vast te stellen;
- II. het "Treasurystatuut gemeente Groningen 2006-2007", vastgesteld bij raadsbesluit van 21 december 2005, nr. 6m, in te trekken met ingang van de dag waarop het Treasurystatuut bedoeld onder I. inwerking treedt;
- III. het Treasurystatuut bedoeld onder I. een geldigheidsduur te geven van twee jaar, vanaf de datum van inwerkingtreding.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,

Jacq. Wallage.

H.P. Bakker.

TREASURYSTATUUT GEMEENTE GRONINGEN 2008-2009Artikel 1 Begrippenkader

In dit statuut wordt verstaan onder:

- **Treasuryfunctie:** Alle activiteiten die zich richten op het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.
- **Publieke taak:** De taak van de gemeente tot het dienen van het openbare belang, zoals gedefinieerd in de taakomschrijving van de gemeente in de gemeentewet.
- **Prudent:** Zorgvuldigheid en behoedzaamheid van optreden bij het uitzetten van middelen en het afsluiten van derivaten, tot uitdrukking komend in een voldoende kredietwaardigheid van de tegenpartij en een beperkt marktrisico van de uitzetting, derivaten daaronder begrepen.
- **Rating:** Kredietwaardigheid van financiële instellingen zoals beoordeeld door tenminste een van de drie rating agencies: Moody's, Standard&Poor's en Fitch.
- **Solvabiliteitsvrije status:** Status van een tegenpartij, waarbij de bancaire toezichthouder heeft bepaald dat banken bij het verstrekken van een krediet aan een tegenpartij geen deel van het eigen vermogen hoeven rij te houden in verband met de financiële zekerheid van de (overheidsgerelateerde) tegenpartij.
- **Derivaten:** Financiële instrumenten belichaamd in contracten waarin de voorwaarden zijn vastgelegd waartegen een transactie op een bepaald moment zal of kan plaatsvinden en waarvan de waarde afhankelijk is van één of meer onderliggende activa, referentieprijzen of indices.
- **Gesloten positie:** De situatie dat de onderliggende waarde waarop een derivaat betrekking heeft, gelijke modaliteiten (in omvang en looptijd) heeft als de bijbehorende financieringsbehoefte of bijbehorende overtollige middelen.
- **Rentetypische looptijd:** Het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de leningenvoorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening niet beïnvloedbare constante rentevergoeding.

Nadere uitwerking Treasurystatuut gemeente Groningen 2008-2009

- **Vaste schuld:** Het gezamenlijke bedrag van de schuld uit hoofde van geldleningen met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van één jaar of langer en de voor een termijn van één jaar of langer ontvangen waarborgsommen.
- **Vlottende schuld:** Het gezamenlijke bedrag van de opgenomen gelden met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van korter dan één jaar, de schuld in rekening-courant, de voor een termijn van korter dan één jaar ter bewaring in de kas gestorte gelden van derden en overige geldleningen die geen onderdeel uitmaken van de vaste schuld.
- **Netto-vlottende schuld:** Het bedrag van de vlottende schuld, verminderd met het gezamenlijke bedrag van de contante gelden in kas, de tegoeden in rekening-courant en de overige uitstaande gelden met een rentetypische looptijd van korter dan één jaar.
- **Kasgeldlimiet:** Het bedrag dat de maximale netto-vlottende schuld aangeeft.
- **Renterisico:** Mate waarin het saldo van rentelasten en rentebaten van de gemeente verandert door wijzigingen in het rentepercentage op leningen en uitzettingen met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van één jaar of langer.
- **Renterisiconorm:** Het bedrag dat aangeeft welk deel van de vaste schuld maximaal in aanmerking komt voor aflossing en/of renteherziening.
- **Korte mismatch limiet:** Het bedrag dat aangeeft welk deel van de lange financieringsbehoefte maximaal met kortlopende middelen mag worden gefinancierd.
- **Lange mismatch limiet:** Het bedrag dat aangeeft welk deel van de korte vermogensbehoefte maximaal met langlopende leningen mag worden gefinancierd.
- **Kritische bank:** Een bank met ideële en/of groene doelstellingen.
- **Matching:** Het afstemmen van de termijn waarvoor financieringsmiddelen worden aangetrokken op de termijn waarop vermogen is of wordt vastgelegd.
- **Arbitrage:** Het opnemen van gelden en het weer uit te zetten daarvan, met als doel het genereren van inkomsten.

Artikel 2 *Uitgangspunten en algemene doelstellingen*

De uitgangspunten en algemene doelstellingen van de treasuryfunctie zijn:

- Het aangaan van leningen, het uitzetten van middelen en het verlenen van garanties zijn alleen toegestaan in het kader van de uitoefening van de publieke taak;
- Uitzettingen en derivaten hebben een prudent karakter en zijn niet gericht op het genereren van inkomsten door het aangaan van overmatige risico's;
- Het beheersen van toekomstige risicoposities;
- Verzekerd zijn van duurzame toegang tot de financiële markten.

Artikel 3 *Richtlijnen Risicobeheer*

- **Matching van looptijden van financieringsbehoefte en financieringsmiddelen**
Looptijden van financieringsbehoefte en financieringsmiddelen dienen te worden gematcht. Bij de diensten worden de vaste, respectievelijk de vlottende activa gefinancierd met lange, respectievelijk korte middelen vanuit de Concerttreasury. De hieruit resulterende lange respectievelijk korte financieringsbehoefte van de Concerttreasury dient, behoudens het hierna gestelde, gefinancierd te worden met in- of externe lange respectievelijk korte financieringsmiddelen.
- **Korte mismatch**
Tot het bedrag van de korte mismatch-limiet mag de lange financieringsbehoefte worden gedekt met korte middelen. Op rekeningbasis ontstaat jaarlijks een incidenteel resultaat als gevolg van de mismatch-financiering.
- **Lange mismatch**
Tot het bedrag van de lange mismatch-limiet mag de korte financieringsbehoefte worden gedekt met lange middelen.
- **Rente-instrumenten (derivaten)**
Derivaten mogen alleen worden gebruikt voor het afdekken van renterisico's. Er moet in alle gevallen sprake zijn van een gesloten positie.
Uitsluitend de volgende rente-instrumenten kunnen worden gebruikt:

1. FRA (forward rate agreement);
 2. Renteswap, of een optie daarop;
 3. Cap/floor.
- **Tegenpartijen bij uitzetten van middelen en aangaan derivaten**
Geld mag slechts worden uitgezet bij en derivaten mogen slechts worden aangegaan met de volgende partijen:
 1. In geval van uitzettingen voor een periode langer dan één jaar: partijen met minimaal een AA rating van een erkend ratingbureau. De erkende bureaus zijn Moody's, Standard&Poor's en Fitch;
 2. In geval van uitzettingen voor een periode korter dan één jaar: partijen met de hoogste rating van een erkend ratingbureau (Moody's: P-1; Standard&Poor's: A-1+/A-1 of Fitch: F1). Daggeld uitzettingen worden gedaan bij de ABN AMRO Bank, Bank Nederlandse Gemeenten, ING Bank, Rabobank of Nederlandse Waterschapsbank. In geval van deposito uitzettingen worden, naast twee van de vorengenoemde partijen, overige partijen benaderd die voldoen aan de hoogste rating en die een financiële instelling zijn.
 3. Banken bij wie de gemeente een rekeningstructuur aanhoudt en waarbij in dat kader rentecompensatie is afgesproken. Voor deze banken geldt in principe ook een AA rating.
 4. Rijksoverheid en overige lagere overheden.
 5. Instellingen aan wie door de bancaire toezichthouder in een EU-lidstaat de solvabiliteitsvrije status is toegekend.

Indien op enig moment de rating van een onder 3 bedoelde bank lager wordt dan AA is het college bevoegd en verplicht een gemotiveerd besluit te nemen tot al of niet continuering van het contact met deze bank. De raad wordt zo spoedig mogelijk geïnformeerd over een dergelijk besluit.

- **Valutarisico**
Financieringstransacties vinden uitsluitend plaats in wettig Nederlands betaalmiddel.

Artikel 4 Limieten risicobeheer

- **Renterisiconorm**
Jaarlijks mag bij aanvang van het kalenderjaar maximaal het wettelijk vastgestelde percentage (peildatum 1 oktober 2007: 20%) van de netto opgenomen vaste schuld in aanmerking komen voor aflossing en/of renteherziening.
- **Kasgeldlimiet**
De netto-vlottende schuld van de gemeente mag niet meer bedragen dan het wettelijk vastgestelde percentage (peildatum 1 oktober 2007: 8,5%) van het lastentotaal van de gemeentebegroting.
- **Korte mismatch limiet**
Van de lange financieringsbehoefte mag een bedrag tot maximaal 25% van de netto opgenomen vaste schuld, vermeerderd met de ijzeren voorraad kort geld, met kortlopende middelen worden gefinancierd. Op rekeningbasis ontstaat jaarlijks een incidenteel resultaat door gebruik te maken van de mismatch-financiering.
- **Lange mismatch limiet**
Van de korte vermogensbehoefte, ontstaan doordat diensten en derden een tekort in rekening-courant aanhouden, mag een bedrag tot maximaal 5% van de netto opgenomen vaste schuld met langlopende leningen worden gefinancierd.
- **Limiet nieuw op te nemen langlopende leningen**
Per jaar mag tot een bedrag van 100 miljoen euro aan langlopende geldleningen worden aangetrokken ter dekking van de eigen gemeentelijke financieringsbehoefte. Daarboven is een nieuw raadsbesluit nodig. Onder deze limiet vallen niet de aan derden of instellingen te verstrekken leningen. Ook langlopende geldleningen die zijn of worden aangetrokken ter herfinanciering van vervroegd afgeloste leningen, vallen niet onder de limiet.
- **Limiet vervroegd aflossen vaste concernleningen**
In de begroting van de Concerttreasury wordt jaarlijks een overzicht opgenomen van leningen met een contractuele mogelijkheid tot vervroegde aflossing, waarvan de boeterente ten laste komt van het betreffende begrotingsjaar. Dit overzicht limiteert de omvang van de vervroegde aflossingen voor

dat jaar.

- **Overschrijding limieten**
Bij een gerealiseerde overschrijding wordt altijd zo spoedig mogelijk de raadscommissie F & V mondeling geïnformeerd door de portefeuillehouder. In de jaarrekening legt het college van B&W hierover verantwoording af aan de raad.

Artikel 5 Richtlijnen Financiering OG (opgenomen geldleningen)

- **Toegestane financieringsinstrumenten lang**
Voor het aantrekken van lange financieringsmiddelen zijn uitsluitend de volgende instrumenten toegestaan:
 1. Onderhandse geldleningen;
 2. EMTN (Euro Medium Term Notes);
 3. Lening met korte rente in combinatie met een rente-instrument, zodanig dat een lening met een lange rente wordt nagebootst.
- **Toegestane financieringsinstrumenten kort**
Voor het aantrekken van korte financieringsmiddelen zijn uitsluitend de volgende instrumenten toegestaan:
 1. Callgeld/daggeld;
 2. Deposito's/kasgeld.
- **Gelijkmatige afloop van leningenportefeuille**
Financieringsbeslissingen worden zodanig genomen dat een over de jaren gelijkmatig verloop van aflossingen en renteherzieningen ontstaat. Aflossingen en renteherzieningen mogen verder niet boven de in de wet FIDO vastgelegde renterisiconorm uitkomen.
- **Vervroegd aflossen vaste concernleningen**
Leningen komen voor vervroegde aflossing in aanmerking indien de contante waarde van de lagere rentelasten in komende jaren groter is dan de te betalen boeterente.
- **Financieringskosten van investeringen, reserves en voorzieningen en exploitatie**
Voor nieuwe investeringen, reserves en voorzieningen en de exploitatie vindt doorberekening van rentekosten en –opbrengsten aan diensten plaats op basis van verwachte rentepercentages op de geld- en kapitaalmarkt voor het komende begrotingsjaar.
- **Rente-omslag percentage (ROP)**
Voor de kapitaalverstrekking aan de diensten worden de gemiddelde financieringskosten door middel van het rente-omslag percentage (ROP) aan de diensten doorberekend. Berekening van het ROP vindt plaats op basis van de kosten van de huidige leningenportefeuille, de omvang van reserves en voorzieningen en de verwachte lange rente voor de nieuwe financieringsbehoefte. Het ROP wordt vastgesteld met als uitgangspunt een verwacht resultaat van nul voor de komende vier jaren.
- **Rente Egalisatie Reserve**
Om schommelingen in de rentekosten Lang Vermogen binnen een begrotingsjaar te beperken is er een Rente Egalisatie Reserve (RER). Uitgangspunt voor het opvangen van renteschommelingen is dat in het lopende jaar een renteschommeling op de gemeentelijke portefeuille kan worden opgevangen van 1%. Daarnaast moet het geraamde, structurele mismatchresultaat binnen het jaar opgevangen kunnen worden.
- **Financiering Woningbouw**
Conform raadsbesluit nummer 5a van 28 februari 2001 worden geen nieuwe leningen meer aangetrokken ten behoeve van de financiering van woningbouwcorporaties.
- **Kritisch bankieren**
Van de langlopende geldleningen die de gemeente jaarlijks aantrekt wordt voor een bedrag van 25 miljoen euro bij kritische banken geleend, voor zover het rentepercentage van deze leningen niet meer dan 0,15% hoger is dan het op het moment van aantrekken geldende marktconforme rentepercentage. Bij het opnemen en uitzetten van kortlopende financieringsmiddelen (kasgeldleningen en deposito's) wordt eveneens bij voorkeur gebruik gemaakt van kritische banken, mits het rentepercentage en andere voorwaarden minimaal gelijkwaardig zijn aan die

van andere aanbieders en deze partijen voor het overige voldoen aan de criteria die in dit statuut zijn gesteld voor tegenpartijen.

- **Groenfinanciering**

Naast de mogelijkheid om met kritische banken zaken te doen, bestaan er mogelijkheden om gebruik te maken van specifieke groenfinanciering. Aan te trekken groenfinanciering zal in alle gevallen als specifieke lening zichtbaar gemaakt worden in de vorm van maatfinanciering voor een specifiek project, met doorgifte aan de dienst van het van toepassing zijnde rentepercentage en looptijd. De financiering geschiedt op basis van afzonderlijke raadsbesluiten.

Artikel 6 Richtlijnen Financiering UG (uitgezette geldleningen)

- **Geen arbitrage**

Het is niet toegestaan om gelden op te nemen en deze weer uit te zetten met als doel het genereren van inkomsten.

- **Mogelijke instrumenten**

Een tijdelijk overschot van middelen wordt tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden op de geld- of kapitaalmarkt uitgezet, rekening houdend met de gestelde voorwaarden en wettelijke vereisten. De hoofdsom van de uitzetting dient in tact te blijven. Voor het uitzetten van middelen kunnen uitsluitend de volgende financiële instrumenten worden gebruikt:

1. Callgeld/daggeld met een looptijd tot drie werkdagen;
2. Kasgeld met een looptijd vanaf drie werkdagen;
3. Obligaties, Commercial Paper en Medium Term Notes, mits looptijden overeenstemmen;
4. (Hoofdsom-)Garantieprodukten.

- **Financiering derden**

Het verstrekken van een geldlening aan derden is slechts toegestaan vanuit de publieke taak. Per geval is een expliciet besluit hiertoe nodig door het college van B&W, waarbij expliciet gemotiveerd wordt welk publiek belang wordt gediend en waarbij besloten wordt over de te verwerven zekerheden. In voorkomende gevallen zal het college een dergelijk besluit vooraf aan de raad voorleggen om diens wensen en/of bedenkingen te vernemen.

Per geval wordt apart een lening aangetrokken en onder nader door het college van B&W vast te stellen voorwaarden doorverstrekt aan de desbetreffende derde. Periodiek vindt beoordeling van het kredietrisico plaats.

- **Financiering Woningbouw**

Een bijzondere vorm van financiering aan derden is de financiering van woningbouwcorporaties. Conform raadsbesluit nummer 5a van 28 februari 2001 worden geen nieuwe leningen meer verstrekt aan woningbouwcorporaties.

- **Verstrekken garanties**

Aan derden worden geen garanties op geldleningen verstrekt.

Artikel 7 Richtlijnen van de IRC-rekeningenstructuur

De richtlijnen voor de IRC-rekeningstructuur zijn:

- De diensten van de gemeente financieren zich uitsluitend intern bij de Concerttreasury. Alleen de Concerttreasury is gerechtigd op te treden op de geld- en kapitaalmarkt.
- Naast diensten kunnen aan de gemeente gelieerde instellingen een exploitatierekening bij de Concerttreasury aanhouden. Er worden geen nieuwe interne exploitatierekeningen aan derden meer verstrekt, tenzij het college van B&W hiertoe afzonderlijk besluit.

Artikel 8 Limieten voor de IRC-rekeningenstructuur

De limieten voor de IRC-rekeningstructuur zijn:

- Voor een (debet) kredietlimiet op een exploitatierekening van een derde is een collegebesluit vereist.
- Voor diensten geldt geen limiet op een IRC-rekening, tenzij het college van B&W anders beslist.

Artikel 9
Vervallen

Artikel 10 ***Verantwoordingsinformatie***

De verantwoording van de treasury-activiteiten vindt plaats in de volgende documenten:

<i>Document</i>	<i>Bestemd voor</i>	<i>Frequentie</i>
▪ Voortgangsrapportage	Raad	2 keer per jaar
▪ Treasuryparagraaf in de concernrekening	Raad	Jaarlijks

Artikel 11 ***Procedures***

- Ter uitvoering van het gestelde in dit Statuut stelt het college van B&W nadere regels op alsmede regels voor taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening en legt deze regels vast in een apart besluit.

Artikel 12 **Slotbepalingen**

- Dit statuut treedt in werking met ingang van de derde dag na haar bekendmaking.
- Dit statuut is geldig voor de jaren 2008 en 2009
- Dit statuut kan worden aangehaald onder de naam 'Treasurystatuut gemeente Groningen 2008-2009'.
- Met ingang van de dag waarop het Treasurystatuut gemeente Groningen 2008-2009 in werking treedt, wordt het Treasurystatuut gemeente Groningen 2006-2007, vastgesteld bij raadsbesluit van 21 december 2005, nr. 6m, ingetrokken.

Vastgesteld bij raadsbesluit van [x]

Datum bekendmaking: [x]

Datum inwerkingtreding: [x]

Gemeentebblad [x]

Treasurystatuut gemeente Groningen 2008-2009**De raad van de gemeente Groningen maakt bekend:**

dat hij in zijn vergadering van [x], besluitnummer [x], het Treasurystatuut gemeente Groningen 2008-2009 heeft vastgesteld.

Tevens wordt het Treasurystatuut gemeente Groningen 2006-2007, vastgesteld bij raadsbesluit van 21 december 2005, besluitnummer 6m, ingetrokken met ingang van de dag waarop het Treasurystatuut gemeente Groningen 2008-2009 in werking is getreden.

Dit besluit is gepubliceerd in het Gemeenteblad met nummer [x] en treedt in werking op de derde dag na die van de bekendmaking.

Het betreffende besluit ligt vanaf vandaag voor iedereen ter inzage en is kosteloos verkrijgbaar bij het Gemeentelijk Informatie Centrum (GIC), Kreupelstraat 1 (Prefecten Hof) te Groningen, open op werkdagen tussen 09:00 uur en 16:00 uur, op donderdag ook tussen 18:00 uur en 20:00 uur.

Groningen,

Bijlage I: Overzicht met wijzigingen op het Treasurystatuut

In onderstaand overzicht zijn de wijzigingen in het nieuwe Treasurystatuut ten opzichte van het Treasurystatuut 2006-2007 opgenomen.

Nr.	Waar	Treasurystatuut 2006-2007	Wordt
1	Pagina 1, Artikel 1, 'rating'	Fitch IBCA	Fitch
2	Pagina 2, Artikel 3, 'Korte Mismatch'	Tot het bedrag van de korte mismatch-limiet mag de lange financieringsbehoefte worden gedekt met korte middelen. Op rekeningbasis ontstaat jaarlijks een incidenteel voordeel als gevolg van de mismatch-financiering. Hiervan wordt het deel van de ijzeren voorraad structureel gemaakt door het op te nemen in het rente omslagpercentage (ROP).	Tot het bedrag van de korte mismatch-limiet mag de lange financieringsbehoefte worden gedekt met korte middelen. Op rekeningbasis ontstaat jaarlijks een incidenteel resultaat als gevolg van de mismatch-financiering.
3	Pagina 2, Artikel 3, vijfde blokje, punt 1	Fitch IBCA	Fitch
4	Pagina 3, Artikel 4, 'Renterisiconorm'	Peildatum 1 oktober 2005	Peildatum 1 oktober 2007
5	Pagina 3, Artikel 4, 'Kasgeldlimiet'	Peildatum 1 oktober 2005	Peildatum 1 oktober 2007
6	Pagina 3, Artikel 4, 'Korte Mismatch Limiet'	Van de lange financieringsbehoefte mag een bedrag tot maximaal 25% van de netto opgenomen vaste	Van de lange financieringsbehoefte mag een bedrag tot maximaal 25% van de netto opgenomen vaste

Nadere uitwerking Treasurystatuut gemeente Groningen 2008-2009

		schuld, vermeerderd met de ijzeren voorraad kort geld, met kortlopende middelen worden gefinancierd. Op rekeningbasis ontstaat jaarlijks een incidenteel voordeel door gebruik te maken van de mismatch-financiering. Het bedrag van de ijzeren voorraad wordt als structureel voordeel meegenomen in het rente omslagpercentage.	schuld, vermeerderd met de ijzeren voorraad kort geld, met kortlopende middelen worden gefinancierd. Op rekeningbasis ontstaat jaarlijks een incidenteel resultaat door gebruik te maken van de mismatch-financiering.
7	Pagina 4, Artikel 5, 'Financiering Woningbouw'	Conform raadsbesluit nummer 5a van 28 februari 2001 worden geen nieuwe leningen meer aangetrokken ten behoeve van de financiering van woningbouwcorporaties. De geldleningen die aangetrokken zijn ter financiering van de op dat moment bestaande portefeuille worden wel beheerd tot hun afloopdatum.	Conform raadsbesluit nummer 5a van 28 februari 2001 worden geen nieuwe leningen meer aangetrokken ten behoeve van de financiering van woningbouwcorporaties.
8	Pagina 5, Artikel 6, 'Financiering Woningbouw'	Een bijzondere vorm van financiering aan derden is de financiering van woningbouwcorporaties. Conform raadsbesluit nummer 5a van 28 februari 2001 worden geen nieuwe leningen meer verstrekt aan woningbouwcorporaties. De bestaande portefeuille wordt wel beheerd tot zijn afloopdatum.	Een bijzondere vorm van financiering aan derden is de financiering van woningbouwcorporaties. Conform raadsbesluit nummer 5a van 28 februari 2001 worden geen nieuwe leningen meer verstrekt aan woningbouwcorporaties.
9	Pagina 6, Artikel 12	Dit statuut is geldig voor de jaren 2006 en 2007.	Dit statuut is geldig voor de jaren 2008 en 2009.
10	Pagina 6, Artikel 12	Dit statuut kan worden aangehaald onder de naam 'Treasurystatuut gemeente Groningen 2006-2007'	Dit statuut kan worden aangehaald onder de naam 'Treasurystatuut gemeente Groningen 2008-2009'
11	Pagina 6, Artikel 12	TOEVOEGING	Met ingang van de dag waarop het Treasurystatuut gemeente Groningen 2008-2009 in werking treedt, wordt het Treasurystatuut gemeente Groningen 2006-2007, vastgesteld bij raadsbesluit van 21 december 2005, nr. 6m, ingetrokken.
12	Pagina 7 Bekendmaking	Treasurystatuut gemeente Groningen 2006-2007	Treasurystatuut gemeente Groningen 2008-2009
13	Pagina 7 Bekendmaking	Tevens wordt het Treasurystatuut gemeente Groningen 2004-2005, vastgesteld bij raadsbesluit van 30 maart 2005, besluitnummer 6r, ingetrokken met ingang van de dag waarop het Treasurystatuut gemeente Groningen 2006-2007 in	Tevens wordt het Treasurystatuut gemeente Groningen 2006-2007, vastgesteld bij raadsbesluit van 21 december 2005, besluitnummer 6m, ingetrokken met ingang van de dag waarop het Treasurystatuut gemeente Groningen 2008-2009 in

		werking is getreden. Het Treasurystatuut gemeente Groningen 2006-2007 kent een geldigheidsduur van twee jaar, vanaf de datum van inwerkingtreding.	werking is getreden. Het Treasurystatuut gemeente Groningen 2008-2009 kent een geldigheidsduur van twee jaar, vanaf de datum van inwerkingtreding.
--	--	---	---

Toelichting op de wijzigingen

Deze onderstaande toelichting op de wijzigingen volgt de nummering in de voorgaande tabel.

1. Redactionele wijziging. Het Ratingagency Fitch IBCA heet tegenwoordig kortweg Fitch.
2. De wijze waarop het resultaat administratief wordt verwerkt, is een bevoegdheid van het college.
3. Redactionele wijziging. Het Ratingagency Fitch IBCA heet tegenwoordig kortweg Fitch.
4. Redactionele wijziging van 2005 in 2007
5. Redactionele wijziging van 2005 in 2007
6. De wijze waarop het resultaat administratief wordt verwerkt, is een bevoegdheid van het college.
7. De toevoeging dat de bestaande leningen worden beheerd tot hun afloopdatum is een uitleg zonder toegevoegde waarde die strijdig zou kunnen zijn met bevoegdheden van het college.
8. De toevoeging dat de bestaande leningen worden beheerd tot hun afloopdatum is een uitleg zonder toegevoegde waarde die strijdig zou kunnen zijn met bevoegdheden van het college.
9. Redactionele wijziging van 2006-2007 in 2008-2009.
10. Redactionele wijziging van 2006-2007 in 2008-2009.
11. De toevoeging van de intrekking van het oude statuut maakt dat de slotbepalingen in overeenstemming zijn met het dictum van Raadsvoorstel.
12. Redactionele wijziging van 2006-2007 in 2008-2009.
13. Redactionele wijziging met betrekking tot de intrekking van 2004-2005 in 2006-2007 en voor wat betreft de geldigheid van het nieuwe statuut van 2006-2007 in 2008-2009.

Bijlage II: Overzicht met wijzigingen in de “Nadere uitwerking Treasurystatuut gemeente Groningen 2008-2009”

In onderstaand overzicht zijn de wijzigingen in de nieuwe Nadere uitwerking Treasurystatuut ten opzichte van de Nadere uitwerking Treasurystatuut 2006-2007 opgenomen.

Nr.	Waar	Toelichting en nadere uitwerking Treasurystatuut 2006-2007	Wordt
1	Pagina 2, derde tekstblok	“Opsomming wijzigingen”	De opsomming betreft andere wijzigingen
2	Pagina 2, vijfde tekstblok	Het Treasury Statuut (artikelsgewijs) wordt vastgesteld door de raad van de gemeente Groningen. De overige onderwerpen, inclusief het Handboek Treasury, worden door het college van B&W vastgesteld en vormen een nadere uitwerking van en toelichting op het door de gemeenteraad vast te stellen Statuut.	Het Treasury Statuut (artikelsgewijs) wordt vastgesteld door de raad van de gemeente Groningen. De “Nadere uitwerking Treasurystatuut gemeente Groningen” en het “Handboek Treasury” worden door het college van B&W vastgesteld en vormen een nadere

			uitwerking van en toelichting op het door de gemeenteraad vast te stellen Statuut.
3	Pagina 5, 'Rating'	Fitch IBCA	Fitch
4	Pagina 8, 3.2.2	afdeling Treasury.	afdeling FinD/Treasury.
5	Pagina 9, 3.2.3 vijfde blokje, punten 1 en 2	Fitch IBCA	Fitch
6	Pagina 10, 3.2.3, 'Tegenpartijen bij uitzetten van middelen en aangaan derivaten', punt 5, laatste zin	In de maandelijkse Treasuryrapportage wordt aangegeven bij welke partijen de gemeente overtollige middelen heeft uitgezet.	In de periodieke Treasuryrapportage wordt aangegeven bij welke partijen de gemeente overtollige middelen heeft uitgezet.
7	Pagina 10, 3.2.3, 'Renteveronderstellingen expliciet maken', punt 6	Actuele rente-informatie (NWB-calculator, BNG-tarieven, rente-informatie Prebon).	Actuele rente-informatie (NWB-calculator, BNG-tarieven, rente-informatie Thésor).
8	Pagina 10, 3.2.4, 'Renterisiconorm'	Peildatum 1 oktober 2005	Peildatum 1 oktober 2007
9	Pagina 10, 3.2.4, 'Kasgeldlimiet'	Peildatum 1 oktober 2005	Peildatum 1 oktober 2007
10	Pagina 12, 3.3.2, 'Financiering Woningbouw'	Conform raadsbesluit nummer 5a van 28 februari 2001 worden geen nieuwe leningen meer aangetrokken ten behoeve van de financiering van woningbouwcorporaties. De geldleningen die aangetrokken zijn ter financiering van de op dat moment bestaande portefeuille worden wel beheerd tot hun afloopdatum.	Conform raadsbesluit nummer 5a van 28 februari 2001 worden geen nieuwe leningen meer aangetrokken ten behoeve van de financiering van woningbouwcorporaties.
11	Pagina 14, 3.3.4, 'Financiering Derden', tweede tekstblok	hoofd Treasury	hoofd FinD/Treasury
12	Pagina 14, 3.3.4, 'Financiering Derden', tweede tekstblok	afdeling Treasury	afdeling FinD/Treasury
13	Pagina 14, 3.3.4, 'Financiering Woningbouw'	Een bijzondere vorm van financiering aan derden is de financiering van woningbouwcorporaties. Conform raadsbesluit nummer 5a van 28 februari 2001 worden geen nieuwe leningen meer verstrekt aan woningbouwcorporaties. De bestaande portefeuille wordt wel beheerd tot zijn afloopdatum	Een bijzondere vorm van financiering aan derden is de financiering van woningbouwcorporaties. Conform raadsbesluit nummer 5a van 28 februari 2001 worden geen nieuwe leningen meer verstrekt aan woningbouwcorporaties.
14	Pagina 14, 3.4.2, 'Richtlijnen van de IRC-rekeningenstructuur', tweede blokje	afdeling Treasury	afdeling FinD/Treasury
15	Pagina 15, 3.4.3, 'Richtlijnen betalingsverkeer', eerste	afdeling Treasury	afdeling FinD/Treasury

	blokje		
16	Pagina 15, 3.4.3, 'Richtlijnen betalingsverkeer', derde blokje	afdeling Treasury	afdeling FinD/Treasury
17	Pagina 16, 3.4.4, 'Richtlijnen saldo- en liquiditeitenbeheer', derde blokje	afdeling Treasury	afdeling FinD/Treasury
18	Pagina 16, 3.4.4, 'Periodiek bezoek diensten'	afdeling Treasury	afdeling FinD/Treasury
19	Pagina 17, 4.1, Uitgangspunten, eerste blokje	De treasuryfunctie is een concerntaak, welke wordt uitgevoerd door de afdeling Treasury van de Dienst Informatie en Administratie (DIA).	De treasuryfunctie is een concerntaak, welke wordt uitgevoerd door de afdeling Financiële Dienstverlening/Treasury (FinD/Treasury) van de Dienst Informatie en Administratie (DIA).
20	Pagina 17, 4.1, Figuur organisatie Treasury	afdeling Treasury	afdeling FinD/Treasury
21	Pagina 17, 4.2	De treasury-activiteiten worden bij de DIA geregistreerd in een afzonderlijke administratie.	De treasury-activiteiten worden bij de DIA geregistreerd in een afzonderlijke administratie, genaamd Concerntreasury.
22	Pagina 18, 4.3	afdeling Treasury	afdeling FinD/Treasury
23	Pagina 18, 4.4	afdeling Treasury	afdeling FinD/Treasury
24	Pagina 19, 4.5	afdeling Treasury	afdeling FinD/Treasury
25	Pagina's 21 en 22, 4.6, 'Bevoegdhedenmatrix'	hoofd Treasury	hoofd FinD/Treasury
26	Pagina 23, 4.7	afdeling Financiële Administratie van de DIA	afdeling FEZ/Financiële Administratie van de DIA
27	Pagina 23, 4.7	afdeling Treasury	afdeling FinD/Treasury
28	Pagina 23, 4.8	afdeling Treasury	afdeling FinD/Treasury
29	Pagina 24, 5.1.1, 'Tussentijdse Rapportage I en II', derde blokje	Beheersdoelstellingen (o.a. benutting limieten)	Beheersdoelstellingen
30	Pagina 25, 5.1.3, 'Meerjarenbeeld ROP', tweede tekstblok, tweede blokje	Voor Investeringsrekening: 10 jaar fixe overheidsleningen	Voor Investeringsrekening: 10 jaar SWAP leningen
31	Pagina 25, 5.1.3, 'Meerjarenbeeld ROP', derde tekstblok, eerste blokje	Rentepercentage op callgeldleningen	Rentepercentage op de geldmarktconforme rekeningcourant-faciliteit
32	Pagina 26, 5.2, Tabel	afdeling Treasury	afdeling FinD/Treasury
33	Pagina 26, 5.2, Tabel	Coördinator FA	Coördinator FEZ/FA
34	Pagina 26, 5.2, Tabel, punt 2	Frequentie Liquiditeitsprognose korte termijn (2 maanden) dagelijks	Frequentie Liquiditeitsprognose korte termijn (2 maanden) naar behoefte

35	Pagina 26, 5.2, Tabel, punt 4	-	TOEVOEGING. Bron: Thésor Extranet
36	Pagina 26, 5.2, Tabel, punt 6	Frequentie analyse leningenportefeuille: jaarlijks en bij aantrekken lange financiering	Frequentie analyse leningenportefeuille: Minimaal 1x per jaar en bij aantrekken lange financiering
37	Pagina 26, 5.2, Tabel, punt 6	Bron: Leningen administratie (Leningenbeheer)	Bron: Leningen administratie (SG treasury)
38	Pagina 27, 5.3, Tabel, punt 6	Coördinator FA	Coördinator FEZ/FA
39	Pagina 27, 5.4	afdeling Treasury	afdeling FinD/Treasury
40	Pagina 28, 5.4	afdeling Treasury	afdeling FinD/Treasury
41	Pagina 28,5.4, Leningenportefeuille	Er wordt een overzicht gegeven van de stand van de leningenportefeuille van de gemeente Groningen.	Er wordt een overzicht gegeven van de stand van de leningenportefeuille, inclusief een risicobeoordeling, van de gemeente Groningen.
42	Pagina 28, 5.6, Kop	<i>5.6 Informatie naar toezichthouder en CBS</i>	<i>5.6 Informatie naar toezichthouder</i>
43	Pagina 28, 5.6, laatste zin	Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) ontvangt elk kwartaal een opgave van de stand van het EMU-saldo op een door het CBS te bepalen wijze.	VERVALLEN
44	Pagina 28, 5.7, punt 2	<i>Leningenbeheer (m.i.v. streefdatum 1-1-2006 wordt dit pakket vervangen door SG-Treasury)</i> In leningenbeheer / SG- Treasury zijn alle leningen geadmineistreerd die de gemeente Groningen heeft opgenomen en uitgezet.	<i>SG treasury</i> In SG Treasury zijn alle leningen geadmineistreerd die de gemeente Groningen heeft opgenomen en uitgezet.
45	Pagina 28, 5.7, punt 3	<i>BNG Betalingsverkeer</i> Via BNG Betalingsverkeer worden betalingen naar de BNG verzonden en worden ontvangsten gemeld. Via een koppeling worden deze betalingen en ontvangsten ingelezen in Universe. Via Betalingsverkeer worden tevens de dagafschriften van de ABN AMRO Bank ontvangen.	<i>BNG Betalingsverkeer (BNG BTV)</i> Via BNG BTV worden betalingen ten laste van en incasso's ten gunste van BNG-rekeningen naar de BNG verzonden. Tevens worden ontvangsten gemeld. Via een koppeling worden deze betalingen en ontvangsten ingelezen in Universe. Via BNG BTV worden tevens e dagafschriften van de ABN AMRO Bank ontvangen.
46	Pagina 28, 5.7, punt 3	BDS	BNG BTV
47	Pagina 28, 5.7, punt 5	-	<i>TOEVOEGING:</i> <i>ABN AMRO OfficeNet</i> Via ABN AMRO OfficeNet worden betalingen ten laste

			van ABN AMRO-rekeningen naar de ABN AMRO Bank verzonden
--	--	--	---

Toelichting op de wijzigingen

Deze onderstaande toelichting op de wijzigingen volgt de nummering in de voorgaande tabel.

1. Het is evident dat de wijzigingen in voorliggend Statuut niet dezelfde zijn als in het Treasurystatuut 2006-2007. Tevens vindt verwijzing naar deze bijlage plaats.
2. Er wordt expliciet vermeld welke onderdelen die met Treasury te maken hebben door de Raad c.q. het College worden vastgesteld.
3. Redactionele wijziging. Het Ratingagency Fitch IBCA heet tegenwoordig kortweg Fitch.
4. In 2005 is de toenmalige afdeling Treasury van de DIA samengevoegd met bureau Verzekeringen tot de afdeling Financiële Dienstverlening, afgekort FinD.
5. zie punt 3
6. Treasury maakt vier keer per jaar een Kwartaalrapportage Treasury. In de maanden dat er geen Kwartaalbericht wordt gemaakt, wordt in beginsel een Maandbericht Treasury vervaardigd.
7. Er wordt geen gebruik meer gemaakt van de rente-informatie van Prebon. Tegenwoordig wordt gebruik gemaakt van Extranet van Thésor.
8. Redactionele wijziging van 2005 in 2007
9. zie punt 8
10. De toevoeging dat de bestaande leningen worden beheerd tot hun aflooptdatum is een uitleg zonder toegevoegde waarde.
11. zie punt 4
12. zie punt 4
13. zie punt 10
14. zie punt 4
15. zie punt 4
16. zie punt 4
17. zie punt 4
18. zie punt 4
19. zie punt 4
20. zie punt 4
21. Met vaststelling van het Organisatiebesluit 2005 is de Administratieve Dienst Financiering als aparte dienst verdwenen. De aparte administratie voor de treasuryfunctie is gehandhaafd, inclusief de daarbij horende planning- en controldocumenten. Als er gesproken wordt over de Concern

Treasury wordt deze aparte administratie bedoeld.

22. zie punt 4
23. zie punt 4
24. zie punt 4
25. zie punt 4
26. De Financiële Administratie (FA) is een onderafdeling van Financieel Economische Zaken (FEZ) van de DIA
27. zie punt 4
28. zie punt 4
29. In de Tussenrapportage I en II wordt gerapporteerd over de financiële stand van zaken en de beheersdoelstellingen van de Concerttreasury. De benutting van limieten wordt gerapporteerd in de specifieke treasuryrapportages.
30. De prijs van 10 jaar SWAP leningen is een betere en meer gangbare benchmark voor de kapitaalmarktrente.
31. Medio 2006 wordt de dagelijkse saldogeregulatie automatisch gedaan door middel van een afspraak met de banken over de vergoeding van de dagelijkse positie. Dit wordt een rekening courantfaciliteit genoemd. De rentekosten c.q. –baten worden berekend tegen geldmarktconforme tarieven. Er is dus geen sprake meer van callgeldtransacties.
32. zie punt 4
33. zie punt 26
34. Als gevolg van de automatische saldogeregulatie (zie punt 34) is de noodzaak om dagelijks een korte termijnprognose te vervaardigen, verdwenen. Een korte termijnprognose wordt nu naar behoefte opgesteld.
35. Tegenwoordig wordt gebruik gemaakt van Extranet van Thésor.
36. Als uitvloeisel van het Verbetertraject Treasury is de analyse op de leningenportefeuille verbeterd. In het Treasury Overleg zijn afspraken gemaakt over welke aspecten van de leningenportefeuille in welke Kwartaalrapportage Treasury gerapporteerd wordt.
37. In 2006 is de applicatie Leningenbeheer vervangen door SG|treasury.
38. zie punt 26
39. zie punt 4
40. zie punt 4
41. Voortkomend uit afspraken uit het Verbetertraject Treasury zijn de kwartaalrapportages Treasury uitgebreid met risicobeoordelingen op de leningenportefeuille.

- 42. De verplichting om afzonderlijk opgave te doen aan het CBS is komen te vervallen.
- 43. zie punt 42
- 44. zie punt 37
- 45. Naast betalingen worden ook incasso's uitgevoerd met de applicatie BNG Betalingsverkeer (BNG BTV)
- 46. BDS is de benaming van de applicatie die voor BNG Betalingsverkeer in gebruik was.
- 47. ABN OfficeNet is een betalingsapplicatie die in 2006 in gebruik is genomen.

Nadere uitwerking Treasurystatuut gemeente Groningen 2008-2009

Hoofdstuk 1. Inleiding

Hoofdstuk 2. Begrippenkader

Hoofdstuk 3. Treasurybeleid

- 3.1 Uitgangspunten en algemene doelstellingen
- 3.2 Risicobeheer
- 3.3 Gemeentefinanciering
- 3.4 Kasbeheer

Hoofdstuk 4: Organisatie Treasury

- 4.1 Uitgangspunten
- 4.2 Afzonderlijke administratie
- 4.3 Concerndirecteur Middelen
- 4.4 Algemeen directeur DIA en afdeling Financiële Dienstverlening/Treasury
- 4.5 Treasury Overleg
- 4.6 Bevoegdhedenmatrix
- 4.7 Administratieve organisatie
- 4.8 Interne controle

Hoofdstuk 5: Informatievoorziening

- 5.1 Beleidsmatige informatie
- 5.2 Operationele informatie
- 5.3 Verantwoordingsinformatie
- 5.4 Treasury maandrapportage
- 5.5 Kwartaalrapportage Treasury**
- 5.6 Informatie toezichthouder
- 5.7 Overzicht informatiesystemen

Hoofdstuk 1. Inleiding

De treasuryfunctie is als onderdeel van de financiële functie van de gemeente Groningen gericht op een prudent beheer en het zoveel mogelijk uitsluiten van risico's. Daarom zijn medio jaren negentig de uitgangspunten en kaders vastgelegd in een Reglement en een Handboek Treasury. De beleidsuitgangspunten werden vastgelegd in de zogenaamde beleidsnota Geldstroombeheersing. Naast de inrichting van een gespecialiseerde en professionele treasury organisatie bij de Dienst Informatie en Administratie (DIA) is daarbij tevens overgegaan tot het onderbrengen van de treasury activiteiten in een afzonderlijke dienst – de Administratieve Dienst Financiering (ADF) – met een eigen administratie. Verantwoording van de treasury activiteiten vindt sindsdien plaats door middel van een zelfstandige begroting, tussentijdse rapportages en jaarverantwoording, inclusief accountantscontrole. Met de vaststelling van het Organisatiebesluit 2005 heeft het college van burgemeester en wethouders besloten dat de ADF als afzonderlijke dienst niet langer bestaat. Met het verdwijnen van de ADF als afzonderlijke dienst wordt in het Treasurystatuut en de toelichting hierop, de gespecialiseerde en professionele treasury organisatie als onderdeel van de DIA verder aangeduid als Concerntreasury. De Concerntreasury maakt nog steeds afzonderlijke documenten uit de planning- en controleyclus.

Met de inwerkingtreding van de wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) in 2001 zijn nadere wettelijke kaders gesteld voor de inrichting van de treasuryfunctie. Ingaande 2002 is, telkens voor een termijn van twee jaren, een Treasury Statuut opgesteld en daarmee is voor de gemeente Groningen nadere invulling gegeven aan de wettelijke kaders van de wet FIDO. Het laatst vastgestelde Treasurystatuut was geldig voor de periode 2006-2007. Dit Statuut is nu herzien en op enkele punten aangepast. Uitgangspunt daarbij is nog steeds de nadruk op prudent beheer en risicobeperking. Dat komt ook tot uitdrukking in het strengere kader van het Statuut dan wettelijk is voorgeschreven.

De afspraken die in het herziene Treasurystatuut gemeente Groningen ten opzichte van het laatst vastgestelde Statuut 2006-2007 gewijzigd zijn, betreffen:

- Een aantal niet-inhoudelijke wijzigingen. De betreffende wijzigingen of toevoegingen doen recht aan de werkelijke situatie. Zo is opgenomen dat de benchmark voor lange financiering niet langer het percentage van 10 jaar Staat is maar het percentage voor 10 jaar SWAP. Ander voorbeeld is, dat voortkomend uit afspraken uit het Verbetertraject Treasury, de kwartaalrapportages Treasury zijn uitgebreid met risicobeoordelingen op de leningenportefeuille.
- Wijzigingen die recht doen aan eisen op het gebied van rechtmatigheid.
- Een aantal redactionele wijzigingen.

Gelet op de geldigheid van het Statuut voor de periode 2008-2009, zal na afloop van die periode een evaluatie van kaders en afspraken leiden tot een nieuw ontwerp van het Statuut. Zonodig zullen ook tussentijdse wijzigingen van het Statuut op grond van nieuwe ontwikkelingen worden voorgesteld.

Het Treasury Statuut (artikelsgewijs) wordt vastgesteld door de raad van de gemeente Groningen. De “Nadere uitwerking Treasurystatuut gemeente Groningen” en het “Handboek Treasury” worden door het college van B&W vastgesteld en vormen een nadere uitwerking van en toelichting op het door de gemeenteraad vast te stellen Statuut.

Hoofdstuk 2. Begrippenkader

In een statuut moet er helderheid bestaan over de gehanteerde begrippen. Hierna worden de belangrijkste begrippen gedefinieerd. Dit statuut verstaat onder:

AANDEEL	Bewijs van deelname in het kapitaal van een vennootschap, bijvoorbeeld N.V. of B.V.
ADMINISTRATIEVE ORGANISATIE	Het complex van organisatorische maatregelen dat gericht is op het tot stand brengen en instandhouden van de informatieverzorging in en omtrent de organisatie.
AFLOSSINGSSCHEMA	De contractueel overeengekomen tijdstippen voor aflossingen van verstrekte leningen.
ARBITRAGE	Het opnemen van gelden en het weer uitzetten daarvan met als doel het genereren van inkomsten. Ook wel near-banking of bankieren genoemd.
CAP	Met een CAP wordt een plafond afgesproken voor de rente op een geldlening met variabele rente. Het betreft een verzekering tegen een rentestijging boven een vooraf vastgesteld renteniveau tegen betaling van een premie.
COMMERCIAL PAPER	Verhandelbare schuldbekentenis met een looptijd korter dan twee jaar, uitgegeven door een niet-kredietinstelling.
DERIVATEN	Financiële instrumenten belichaamd in contracten waarin de voorwaarden zijn vastgelegd waartegen een transactie op een bepaald moment zal of kan plaats vinden en waarvan de waarde afhankelijk is van één of meer onderliggende activa, referentieprijsen of indices.
EIGEN VERMOGEN	Het deel van het vermogen van een organisatie dat permanent aanwezig is en als eerste alle risico's draagt die zijn verbonden aan de bedrijfsuitoefening.
EURO MEDIUM TERM NOTES (EMTN)	Binnen het collectieve programma voor Nederlandse gemeenten verhandelbaar schuld papier aan toonder (fixe-leningen) met een looptijd van 2 tot 10 jaren.
EXTERNE FINANCIERING	Het aantrekken van middelen uit bronnen buiten de organisatie.
FINANCIERING	Het aantrekken van middelen voor de dekking van vermogensbehoefte.
FIXERENDE INSTRUMENTEN	Rente-instrumenten die tot doel hebben het renterisico van een lening of belegging te minimaliseren door een toekomstige rentestijging of rentedaling af te schermen.
FLOOR	Met een FLOOR wordt een ondergrens afgesproken voor de rente op een geldlening met variabele rente. De premie die wordt ontvangen is een vergoeding voor het vooraf vastgestelde minimum niveau van de rente, dat als acceptabel wordt beschouwd.
FORWARD RATE AGREEMENT (FRA)	Een fixerend instrument in de vorm van een termijncontract tussen twee partijen, dat geschikt is voor het afdekken van renterisico's van leningen of beleggingen op basis van een geldmarktrente.

FUTURE	Een fixerend instrument in de vorm van een termijncontract tussen twee partijen, dat geschikt is voor het afdekken van renterisico's van leningen of beleggingen op basis van een kapitaalmarktrente.
GEMIDDELDE LOOPTIJD	De periode waarover een lening, gegeven het aflossingsschema, gemiddeld uitstaat.
GESLOTEN POSITIE	De situatie dat de onderliggende waarde waarop een derivaat betrekking heeft, gelijke modaliteiten (in omvang en looptijd) heeft als de bijbehorende financieringsbehoefte of bijbehorende overtollige middelen.
INTEREST (of rente)	De vergoeding die in rekening gebracht wordt voor het tijdelijk beschikbaar stellen van liquiditeiten (het lenen). De interest wordt veelal uitgedrukt in een percentage van de hoofdsom op jaarbasis.
INTERNE FINANCIERING	Financiering van de vermogensbehoefte door het aanwenden van geldmiddelen die reeds in de organisatie aanwezig zijn.
KASGELDLIMIET	Het bedrag dat de maximale netto vlottende schuld aangeeft.
KORTE MISMATCH LIMIET	Het bedrag dat aangeeft welk deel van de lange financieringsbehoefte maximaal met kortlopende middelen mag worden gefinancierd.
KRITISCHE BANK	Een bank met ideële en/of groene doelstellingen.
LANGE MISMATCH LIMIET	Het bedrag dat aangeeft welk deel van de korte vermogensbehoefte maximaal met langlopende middelen mag worden gefinancierd.
LIQUIDITEITSPPOSITIE	De mate waarin op korte termijn aan de opeisbare verplichtingen kan worden voldaan.
MATCHING	Het afstemmen van de termijn waarvoor financieringsmiddelen worden aangetrokken op de termijn waarop vermogen is of wordt vastgelegd.
MEDIUM TERM NOTE (MTN)	Verhandelbare schuldbekentenis aan toonder, met een minimumlooptijd van twee jaar en een vastgestelde minimumomvang. Maakt onderdeel uit van een medium term note programma en wordt veelal uitgegeven door een bank.
NETTO VLOTTENDE SCHULD	Het bedrag van de vlottende schuld verminderd met het gezamenlijke bedrag van de contante gelden in kas, de tegoeden in rekening-courant en de overige uitstaande gelden met een rentetypische looptijd van korter dan één jaar.
OBLIGATIE	Verhandelbare schuldbekentenis als onderdeel van een obligatielening, uitgegeven door een overheid of bedrijf.
OPTIE	Het recht een onderliggende waarde (aandelen, obligaties, valuta's enz.) te kopen (calloptie), dan wel te verkopen (putoptie) tegen de in het optiecontract vermelde prijs (uitoefenprijs) gedurende een bepaalde periode of op een bepaald moment.
PRUDENT	Zorgvuldigheid en behoedzaamheid van optreden bij het uitzetten van middelen en het afsluiten van derivaten tot uitdrukking komend in een

voldoende kredietwaardigheid van de tegenpartij en beperkt marktrisico van de uitzetting, derivaten daaronder begrepen.

PUBLIEKE TAAK

De taak van de gemeente tot het dienen van het openbare belang, zoals gedefinieerd in de taakomschrijving van de gemeente in de gemeentewet.

RATING

Kredietwaardigheid van een financiële instelling, zoals beoordeeld door erkende ratingbureau's.

Overzicht van ratingkwalificaties van Moody's, Standard&Poor's en Fitch:

Moody's	Standard&Poor's	Fitch	Lange termijn ratings
Aaa	AAA	AAA	Extreem kredietwaardig
Aa	AA	AA	Zeer kredietwaardig. Veiligheidsmarge echter niet zo hoog als bij de AAA-categorie.
A	A	A	Zeer kredietwaardig. Er zijn echter factoren aanwezig waardoor afbetaling in de toekomst enig gevaar loopt.
			Korte termijn ratings
P-1	A-1+/A-1	F1	Capaciteit voor rente en aflossing is extreem, respectievelijk zeer groot.
P-2	A-2	F2	Voldoende capaciteit voor tijdige betaling aanwezig. Echter niet zo groot als in bovengenoemde categorie.
P-3	A-3	F3	Adequate capaciteit voor tijdige betaling aanwezig. Echter kwetsbaar indien de omstandigheden tegenzitten.

RENTECOMPENSATIE

Afspraken met een bank waarbij de debet- en creditvalutaire saldi van meerdere rekeningen van een organisatie worden samengevoegd tot één gecombineerd saldo, waarover de te betalen of te ontvangen rente wordt berekend.

RENTECONVERSIE

Tussentijdse aanpassing van de contractuele rente.

RENTERISICO

Mate waarin het saldo van rentelasten en rentebaten van de gemeente verandert door wijzigingen in het rentepercentage op leningen en uitzettingen met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van één jaar of langer.

RENTERISICONORM

Het bedrag dat aangeeft welk deel van de vaste schuld maximaal in aanmerking komt voor aflossing en/of renteherziening.

**RENTESWAP
(of INTEREST RATE
SWAP)**

Een onderhandse overeenkomst, waarbij twee partijen afspreken om gedurende een bepaalde periode kasstromen in de vorm van elkaars renteverplichting of rentevorderingen uit te wisselen, zonder dat deze ruil een

ruil van de onderliggende schuld of vermogenstitels inhoudt.

RENTETYPISCHE LOOPTIJD	Het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de leningvoorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening niet beïnvloedbare constante rentevergoeding.
RENTEVISIE	Toekomstverwachting over de rente-ontwikkeling, uitgaande van een aantal rentebepalende factoren, op basis waarvan een financierings- en beleggingsbeleid wordt gevoerd.
ROLL-OVERKREDIET	Lening met middellange of lange looptijd en variabele rente.
SOLVABILITEIT	De mate waarin een organisatie op lange termijn aan zijn financiële verplichtingen kan voldoen.
SOLVABILITEITSVRIJE STATUS	De bancaire toezichthouder heeft bepaald dat banken bij het verstrekken van een krediet aan een tegenpartij geen deel van het eigen vermogen hoeven vrij te houden in verband met de financiële zekerheid van de (overheidsgerelateerde) tegenpartij.
TREASURYFUNCTIE	Alle activiteiten die zich richten op het sturen en beheersen van, het verantwoord over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.
VALUTADATUM	De datum welke bepalend is voor de renteberekening over een saldo op een rekening.
VASTE SCHULD	Het gezamenlijke bedrag van de schuld uit hoofde van geldleningen met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van één jaar of langer en de voor een termijn van één jaar of langer ontvangen waarborgsommen.
VASTRENTENDE WAARDEN	Vermogenstitels met een vaste renteopbrengst.
VERMOGENSPOSITIE	De verhouding tussen het eigen vermogen en het vreemd vermogen van een organisatie.
VERVALKALENDER	Overzicht van een leningenportefeuille, waaruit het tijdstip en de omvang van de toekomstige rente- en aflossingsverplichtingen blijkt en ook het tijdstip en de omvang van toekomstige renteconversies en vervolgfiancieringen.
VLOTTENDE SCHULD	Het gezamenlijke bedrag van de opgenomen gelden met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van korter dan één jaar, de schuld in rekening-courant, de voor een termijn van korter dan één jaar ter bewaring in de kas gestorte gelden van derden en overige geldleningen die geen onderdeel uitmaken van de vaste schuld.
VREEMD VERMOGEN	Het totaal van de door een organisatie aangegane schulden, waarbij tevens een onderscheid naar looptijd wordt gemaakt.
YIELD CURVE	De lijn die punten verbindt welke de relatie aangeven tussen de hoogte van een rentepercentage en de periode waarvoor dit rentepercentage geldt.

Hoofdstuk 3. Treasurybeleid

Hoofdstuk 3 behandelt allereerst de uitgangspunten en algemene doelstellingen voor de treasuryfunctie en daarna de doelstellingen, richtlijnen en limieten specifiek voor de onderdelen risicobeheer, gemeentefinanciering en kasbeheer.

3.1 Uitgangspunten en algemene doelstellingen

De uitgangspunten en algemene doelstellingen van de treasuryfunctie zijn de volgende:

- Het aangaan van leningen, het uitzetten van middelen en het verlenen van garanties zijn alleen toegestaan in het kader van de uitoefening van de publieke taak;
- Uitzettingen en derivaten hebben een prudent karakter en zijn niet gericht op het genereren van inkomsten door het aangaan van overmatige risico's;
- Het beheersen van toekomstige risicoposities;
- Verzekerd zijn van duurzame toegang tot de financiële markten.

3.2 Risicobeheer

Onder risicobeheer wordt verstaan: alle activiteiten die zich richten op het beheersen van financiële risico's, te weten renterisico's, kredietrisico's, koersrisico's en interne liquiditeitsrisico's.

Bij de doelstellingen voor risicobeheer vindt een onderverdeling plaats in de productgroepen Lang Vermogen en Kort Vermogen, zoals gehanteerd in de productbegroting van de Concerttreasury. Voor het risicobeheer gelden de volgende doelstellingen en afgeleide doelstellingen:

3.2.1 Doelstellingen Lang Vermogen:

- Het minimaliseren van de totale rentekosten, gegeven de opgestelde beperkingen.
- Matching van de lange financieringsbehoefte met langlopende financieringsmiddelen.
- Het beschermen van de resultaten van (toekomstige) financieringstransacties tegen ongewenste invloeden van rentebewegingen
- Een gelijkmatige afloop van de leningenportefeuille (spreiding looptijden).

Afgeleide doelstellingen:

- Het verkrijgen van inzicht in risicoposities (o.a. toekomstige financieringsbehoefte, tijdelijke overschotten en verloop geldstromen) en van ontwikkelingen die invloed kunnen hebben op toekomstige risicoposities.
- Bewaken van financieringsvoorstellen tussen diensten en derden met bijzondere aandacht voor gevraagde zekerheden.
- Op de hoogte zijn van relevante ontwikkelingen op het gebied van lange rente, lange financieringsinstrumenten en wettelijke regelingen.

3.2.2 Doelstellingen Kort Vermogen:

- Optimaliseren van het renteresultaat: minimaliseren van rentekosten en maximaliseren van rentebaten, gegeven de opgestelde beperkingen met betrekking tot tegenpartijen en instrumenten.

Afgeleide doelstellingen:

- Verkrijgen van inzicht in de korte geldstromen van de gemeente door middel van kwalitatief goede prognoses van diensten.
- Optimaliseren van de informatievoorziening van diensten richting de afdeling Financiële Dienstverlening/ Treasury (verder FinD/Treasury) van de DIA.
- Op de hoogte zijn van relevante ontwikkelingen op het gebied van korte rente, korte financieringsinstrumenten en wettelijke regelingen.

Om bovenstaande doelstellingen te kunnen realiseren is een aantal richtlijnen en limieten geformuleerd.

3.2.3 Richtlijnen Risicobeheer

- **Matching van looptijden van financieringsbehoefte en financieringsmiddelen**
Looptijden van financieringsbehoefte en financieringsmiddelen dienen te worden gematcht. Bij de diensten worden de vaste, respectievelijk de vlottende activa gefinancierd met lange, respectievelijk korte middelen vanuit de Concerttreasury. De hieruit resulterende lange, respectievelijk korte financieringsbehoefte van de Concerttreasury dient gefinancierd te worden met in- of externe lange, respectievelijk korte financieringsmiddelen. Deze matching van looptijden leidt tot een beperking van het renterisico. In beperkte mate mag er van de matching van lange financieringsbehoefte met lange financieringsmiddelen worden afgeweken. Zie hierna.
- **Korte mismatch**
Tot het bedrag van de korte mismatch-limiet mag de lange financieringsbehoefte worden gedekt met korte middelen. Op deze manier kan gebruik worden gemaakt van een voordelig verschil tussen de korte en lange rente: een overschot aan kort geld (rekening-courant tegoeden van diensten) kan gebruikt worden ter dekking van de lange financieringsbehoefte. Op rekeningbasis ontstaat jaarlijks een incidenteel voordeel als gevolg van de mismatch-financiering. Hiervan wordt het deel van de ijzeren voorraad (minimale tegoed dat diensten altijd aanhouden) structureel gemaakt door het op te nemen in het rente omslagpercentage (ROP).
- **Lange mismatch**
Tot het bedrag van de lange mismatch-limiet mag de korte financieringsbehoefte worden gedekt met lange middelen.
- **Rente-instrumenten (derivaten)**
 Derivaten mogen, overeenkomstig de wet FIDO, alleen worden gebruikt voor het afdekken van renterisico's. Er moet in alle gevallen sprake zijn van een gesloten positie. Dit wil zeggen dat de onderliggende waarde waarop het derivaat betrekking heeft (in omvang en looptijd) gelijk dient te zijn aan de bijbehorende financieringsbehoefte of overtollige middelen.
 Derivaten (in combinatie met een ander financieringsinstrument) vormen slechts een andersoortig financieringsinstrument om voor een bepaalde periode rentelasten en rentebaten zeker te stellen. Derivaten mogen slechts worden gebruikt indien dit leidt tot een financieel voordeel in de vorm van lagere rentelasten en/of hogere rentebaten.
 Uitsluitend de volgende rente-instrumenten kunnen worden gebruikt:
 1. FRA (forward rate agreement);
 2. Renteswap of een optie daarop;
 3. Cap/floor.
 Tegenpartijen waarmee derivaten worden aangegaan dienen te voldoen aan de in het statuut gestelde criteria.
- **Tegenpartijen bij uitzetten van middelen en aangaan derivaten**
 Om het risico dat tegenpartijen niet aan hun rente- of aflossingsverplichtingen kunnen voldoen te beperken, mag alleen geld worden uitgezet bij en mogen alleen derivaten worden aangegaan met de volgende partijen:
 1. In geval van uitzettingen voor een periode langer dan een jaar: partijen met minimaal een AA rating van een erkend ratingbureau. De erkende bureaus zijn Moody's, Standard&Poor's en Fitch;
 2. In geval van uitzettingen voor een periode korter dan een jaar: partijen met de hoogste rating van een erkend ratingbureau (Moody's: P-1, Standard&Poor's: A-1+/A-1 of Fitch: F1). Daggeld uitzettingen worden gedaan bij ABN AMRO Bank, Bank Nederlandse Gemeenten, ING Bank, Rabobank of Nederlandse Waterschapsbank. In geval van deposito uitzettingen (langer dan 3 dagen) worden, naast twee van vorengenoemde partijen, overige partijen benaderd die voldoen aan de hoogste rating en die een financiële instelling zijn. Selectie vindt in principe plaats op basis van de prijs (hoogste rentevergoeding).

3. Banken bij wie de gemeente een rekeningstructuur aanhoudt en waarbij in dat kader rentecompensatie is afgesproken. Voor deze banken geldt in principe ook een AA rating.
4. Rijksoverheid en overige lagere overheden.
5. Instellingen aan wie door de bancaire toezichthouder in een EU-lidstaat de solvabiliteitsvrije status is toegekend. De solvabiliteitsvrije status houdt in dat de bancaire toezichthouder heeft bepaald dat banken bij het verstrekken van een krediet aan een tegenpartij geen deel van het eigen vermogen hoeven vrij te houden in verband met de financiële zekerheid van de (overheidsgerelateerde) tegenpartij. Het betreft de volgende instellingen: gemeenschappelijke regelingen met een bestuurlijk karakter, publiekrechtelijke bedrijfsorganen en onderwijsinstellingen (voor zover niet een privaat rechtspersoon). Onder onderwijsinstellingen vallen tevens de rijks- en gemeentelijke universiteiten en de bijzondere universiteiten te Amsterdam, Nijmegen en Tilburg, alsmede de aan de Nederlandse universiteiten verbonden academische ziekenhuizen.

Indien op enig moment de rating van onder 3 bedoelde bank lager wordt dan AA is het college bevoegd en verplicht een gemotiveerd besluit te nemen tot al of niet continuering van het contact met deze bank. De raad wordt zo spoedig mogelijk geïnformeerd over een dergelijk besluit. Toelichting: het aanhouden van een rekeningstructuur bij een bank met bijbehorende faciliteiten is een complexe aangelegenheid, welke niet van de ene op de andere dag kan worden stopgezet. Stopzetting van het contact bij daling van rating moet geen automatisme zijn, maar in een dergelijk geval moeten extra risico, te maken kosten, de materiële achtergrond van de daling in rating en de verwachte tijdsduur ervan tegen elkaar worden afgewogen.

Bij het aangaan van de overeenkomst wordt gecontroleerd of de tegenpartij aan de gestelde eisen voldoet. In de periodieke Treasuryrapportage wordt aangegeven bij welke partijen de gemeente overtollige middelen heeft uitgezet.

- **Valutarisico**

Financieringstransacties vinden uitsluitend plaats in wettig Nederlands betaalmiddel.

- **Renteveronderstellingen expliciet maken**

Elke maand wordt een rentevisie opgesteld. Deze rentevisie dient gebaseerd te zijn op meerdere bronnen. Van de volgende beschikbare bronnen wordt gebruik gemaakt:

1. economisch perspectief ABN AMRO Bank;
2. dagelijks rentebericht RABO bank;
3. BNG economisch beeld;
4. Rententitatie Thésor (verwachtingen van Nederlandse grootbanken);
5. Rente & valutavisie ING Bank;
6. Actuele rente-informatie (NWB-calculator, BNG-tarieven, rente-informatie Thésor).

De rentevisie wordt verwerkt in de periodieke Treasuryrapportages en vastgesteld door het Treasury Overleg.

3.2.4 Limieten risicobeheer

Voor de uitvoering van de treasury-activiteiten gelden de volgende wettelijke limieten (wet FIDO):

- **Renterisiconorm**

Jaarlijks bij aanvang van het kalenderjaar mag maximaal het wettelijk vastgestelde percentage (peildatum 1 oktober 2007: 20%) van de netto opgenomen vaste schuld in aanmerking komen voor aflossing en/of renteherziening. De netto opgenomen vaste schuld wordt bepaald als de opgenomen vaste geldleningen minus de uitgezette vaste geldleningen.

In de begroting van de Concerttreasury wordt voor een periode van vier jaar een prognose weergegeven van de benutting van de renterisiconorm. De werkelijke benutting van de renterisiconorm wordt gerapporteerd in de Tussentijdse Rapportage I en II en in de jaarrekening van de Concerttreasury.

- **Kasgeldlimiet**

De netto-vlootende schuld van de gemeente mag niet meer bedragen dan het wettelijk vastgestelde percentage (peildatum 1 oktober 2007: 8,5%) van het begrotingstotaal van de gemeentebegroting.

Nadere uitwerking Treasurystatuut gemeente Groningen 2008-2009

Per kwartaal wordt een gemiddelde netto-vlottende schuld bepaald op basis van de netto-vlottende schuld op de eerste van elke maand.

Naast de door de wet opgelegde limieten hanteert de gemeente Groningen een aantal zelf opgelegde limieten.

- **Korte mismatch limiet**
Van de lange financieringsbehoefte mag een bedrag tot maximaal 25% van de netto opgenomen vaste schuld, vermeerderd met de ijzere voorraad kort geld, met kortlopende middelen worden gefinancierd. De ijzere voorraad betreft het permanent beschikbare deel van de door diensten aangehouden kortlopende tegoeden in rekening-courant en bedraagt 16,8 miljoen euro. Op rekeningbasis ontstaat jaarlijks een incidenteel voordeel door gebruik te maken van de mismatch-financiering. Het bedrag van de ijzere voorraad wordt als structureel voordeel meegenomen in het rente omslagpercentage. Het deels structureel ramen van het mismatchvoordeel brengt een risico met zich mee. Binnen de rente egalisereserve is een buffer opgenomen om dit risico te beperken.
- **Lange mismatch limiet**
Van de korte vermogensbehoefte, ontstaan doordat diensten en derden een tekort in rekening-courant aanhouden, mag een bedrag tot maximaal 5% van de netto opgenomen vaste schuld met langlopende leningen worden gefinancierd.
- **Limiet nieuw op te nemen langlopende leningen**
Per jaar mag tot een bedrag van 100 miljoen euro aan langlopende geldleningen worden aangetrokken ter dekking van de eigen gemeentelijke financieringsbehoefte. Daarboven is een nieuw raadsbesluit nodig. Onder deze limiet vallen niet de aan derden of instellingen te verstrekken leningen. Ook langlopende geldleningen die zijn of worden aangetrokken ter herfinanciering van vervroegd afgeloste leningen, vallen niet onder de limiet.
- **Limiet vervroegd aflossen vaste concernleningen**
In de begroting van de Concerntreasury wordt jaarlijks een overzicht opgenomen van leningen met een contractuele mogelijkheid tot vervroegde aflossing, waarvan de boeterente ten laste komt van het betreffende begrotingsjaar. Dit overzicht limiteert de omvang van de vervroegde aflossingen voor dat jaar. In de rekening wordt gemeld welke vervroegde aflossingen daadwerkelijk hebben plaatsgevonden, de hiervoor betaalde boeterente en de wijze waarop herfinanciering heeft plaatsgevonden.

Bij overschrijding van deze limieten geldt het volgende:

Een verwachte overschrijding van een limiet wordt direct gemeld in het Treasury Overleg.

Bij een gerealiseerde overschrijding wordt altijd zo spoedig mogelijk de raadscommissie F&V mondeling door de portefeuillehouder geïnformeerd. In de jaarrekening legt het college van B&W over de overschrijding verantwoording af aan de raad.

3.3 Gemeentefinanciering

Algemeen

Onder gemeentefinanciering wordt verstaan het aantrekken of uitzetten van middelen in relatie tot de dekking van de vermogensbehoefte van de gemeente. Er wordt onderscheid gemaakt naar Financiering OG (opgenomen geldleningen) en Financiering UG (uitgezette geldleningen)

3.3.1 Doelstellingen gemeentefinanciering:

- Het verzekeren van een efficiënte toegang tot de kapitaalmarkt;
- Het minimaliseren van de financieringskosten, te beoordelen aan de hand van marktconforme tarieven en rekening houdend met de opgestelde limieten met betrekking tot renterisicoposities en de gehanteerde rentevisie;
- Een gelijkmatig verloop van aflossingen en renteherzieningen over de totale leningen portefeuille. Dit leidt tot een gelijkmatige spreiding van het renterisico over de jaren.

- Het stabiliseren van de rentelasten voor diensten van de gemeente.

Om bovenstaande doelstellingen te kunnen realiseren is een aantal richtlijnen en limieten geformuleerd.

3.3.2 Richtlijnen Financiering OG (opgenomen geldleningen)

- **Toegestane financieringsinstrumenten**

Voor het aantrekken van lange financieringsmiddelen zijn uitsluitend de volgende instrumenten toegestaan:

1. Onderhandse geldleningen;
2. Euro Medium Term Notes (EMTN, zie uitleg in begrippenkader);
3. Lening met korte rente in combinatie met een rente-instrument, zodanig dat een lening met een lange rente wordt nagebootst.

Voor het aantrekken van korte financieringsmiddelen zijn uitsluitend de volgende instrumenten toegestaan:

1. Callgeld/daggeld;
2. Deposito's/kasgeld.

- **Gelijkmatige afloop van leningenportefeuille**

Financieringsbeslissingen worden zodanig genomen dat een over de jaren gelijkmatig verloop van aflossingen en renteherzieningen ontstaat. Aflossingen en renteherzieningen mogen verder niet boven de in de wet FIDO vastgelegde renterisiconorm uitkomen.

- **Nieuw op te nemen vaste concernleningen**

Het Treasury Overleg adviseert tot het aantrekken van langlopende geldleningen ter dekking van de gemeentelijke financieringsbehoefte. De bevoegdheid om binnen de jaarlijkse limiet van 100 miljoen euro hiertoe te besluiten, ligt bij de Concerndirecteur Middelen. De leningovereenkomst wordt getekend door de algemeen directeur DIA, daartoe door B&W gemandateerd. De wethouder Financiën wordt achteraf geïnformeerd over de aangetrokken geldleningen in de periodieke Treasuryrapportage, B&W wordt achteraf geïnformeerd in de Tussentijdse Rapportage en de gemeenteraad wordt achteraf geïnformeerd in de jaarrekening.

- **Vervroegd aflossen vaste concernleningen**

Leningen komen voor vervroegde aflossing in aanmerking indien de contante waarde van de lagere rentelasten in komende jaren groter is dan de te betalen boeterente. Voor de contante waardebeoordeling wordt gebruik gemaakt van een indicatierente voor een lening met overeenkomstige kenmerken (wat betreft restant loopsom en aflossingsschema) als de af te lossen lening. Het Treasury Overleg adviseert om over te gaan tot vervroegde aflossing van een vaste concernlening. De bevoegdheid om binnen de limiet voor vervroegd af te lossen vaste concernleningen hiertoe te besluiten, ligt bij de Concerndirecteur Middelen. De wethouder Financiën wordt over de vervroegd afgeloste leningen en het berekende voordeel geïnformeerd in de periodieke Treasuryrapportage, B&W wordt achteraf geïnformeerd in de Tussentijdse Rapportage en de gemeenteraad wordt achteraf geïnformeerd in de jaarrekening.

- **Financieringskosten van investeringen, reserves en voorzieningen, en exploitatie**
Voor nieuwe investeringen, reserves en voorzieningen en de exploitatie vindt doorberekening van rentekosten en –opbrengsten aan diensten plaats op basis van verwachte rentepercentages op de geld- en kapitaalmarkt voor het komende begrotingsjaar.

- *Rente-omslag percentage (ROP)*

Voor de kapitaalverstrekking aan de diensten worden de gemiddelde financieringskosten door middel van het rente-omslag percentage (ROP) aan de diensten doorberekend. De berekening van het ROP vindt plaats op basis van de kosten van de huidige leningenportefeuille, de omvang van de reserves en voorzieningen en de verwachte lange rente voor de nieuwe financieringsbehoefte. De doelstelling van de systematiek van het ROP is het stabiliseren van de rentelasten voor de diensten van de gemeente. Het ROP wordt vastgesteld met als uitgangspunt een verwacht resultaat van nul voor de komende vier jaren. Het ROP wordt jaarlijks als afzonderlijk besluitpunt vastgesteld in de B&W nota over het Meerjarenbeeld.

- **Rente Egalisatie Reserve**
Voor het opvangen van renteschommelingen op Lang Vermogen binnen een begrotingsjaar is er een Rente Egalisatie Reserve (RER). Uitgangspunt voor het opvangen van renteschommelingen is dat in het lopende jaar een renteschommeling op de gemeentelijke portefeuille kan worden opgevangen van 1%. Daarnaast moet het geraamde, structurele mismatchresultaat voor de volle omvang binnen het jaar opgevangen kunnen worden binnen de RER.
- **Financiering Woningbouw**
Conform raadsbesluit nummer 5a van 28 februari 2001 worden geen nieuwe leningen meer aangetrokken ten behoeve van de financiering van woningbouwcorporaties.
- **Kritisch bankieren**
Van de langlopende geldleningen die de gemeente jaarlijks aantrekt wordt voor een bedrag van 25 miljoen euro bij kritische banken geleend, voor zover het rentepercentage van deze leningen niet meer dan 0,15% hoger is dan het op het moment van aantrekken geldende marktconforme rentepercentage. Bij het opnemen en uitzetten van kortlopende financieringsmiddelen (kasgeldleningen en deposito's) wordt eveneens bij voorkeur gebruik gemaakt van kritische banken, mits het rentepercentage en andere voorwaarden minimaal gelijkwaardig zijn aan die van andere aanbieders en deze partijen voor het overige voldoen aan de criteria die in dit statuut zijn gesteld voor tegenpartijen.
- **Groenfinanciering**
Naast de mogelijkheid om met kritische banken zaken te doen, bestaan er mogelijkheden om gebruik te maken van specifieke groenfinanciering. De wettelijke regeling groenprojecten is in het leven geroepen om projecten te stimuleren die een positief effect hebben op het milieu. De overheid stimuleert deze projecten onder meer door de financiering van groenprojecten aantrekkelijk te maken. Aan te trekken groenfinanciering zal in alle gevallen als specifieke lening zichtbaar gemaakt worden in de vorm van maatfinanciering (door de Concerttreasury aan te trekken namens de gemeente) voor een specifiek project, met doorgifte aan de dienst van het van toepassing zijnde rentepercentage en looptijd (dus buiten het ROP om). De financiering zal plaats vinden op basis van afzonderlijke besluiten.

3.3.3 Limieten Financiering OG (opgenomen geldleningen)

De limieten Financiering OG zijn gericht op risicobeheersing en reeds geformuleerd in paragraaf 3.2 Risicobeheer.

3.3.4 Richtlijnen Financiering UG (uitgezette geldleningen)

- **Geen arbitrage**
Het is niet toegestaan om gelden op te nemen en weer uit te zetten met als doel het genereren van inkomsten. Toelichting: Door middel van arbitrage kan geprofiteerd worden van renteversillen tussen de korte en lange rente of van de zekere positie die de gemeente heeft op de geld- en kapitaalmarkt. Gelden zouden dan goedkoop kunnen worden ingenomen en duurder kunnen worden weggezet bij andere partijen. Dit is dus verboden.
- **Mogelijke instrumenten**
Een tijdelijk overschot van middelen wordt tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden op de geld- of kapitaalmarkt uitgezet, rekening houdend met de gestelde voorwaarden en wettelijke vereisten. De hoofdsom van de uitzetting dient intact te blijven. Voor het uitzetten van middelen zijn uitsluitend de volgende instrumenten toegestaan:
 1. Callgeld/daggeld met een looptijd tot drie werkdagen;
 2. Kasgeld met een looptijd vanaf drie werkdagen;
 3. Obligaties, Commercial Paper en Medium Term Notes, voor zo ver looptijden zodanig zijn dat de middelen weer vrijkomen op het moment dat ze weer nodig zijn. Dit betreft gestandaardiseerde financieringsinstrumenten met betrekking tot looptijd en omvang;
 4. (Hoofdsom-)Garantieproducten .
Tegenpartijen waarbij middelen worden uitgezet dienen te voldoen aan de eisen voor tegenpartijen elders in dit statuut genoemd.

- **Financiering derden**

Het verstrekken van een geldlening aan een derde is slechts toegestaan vanuit de publieke taak. Per geval is een expliciet besluit hiertoe nodig door het college van B&W, waarbij expliciet gemotiveerd wordt welk publiek belang wordt gediend en waarbij besloten wordt over de te verwerven zekerheden. In voorkomende gevallen zal het college een dergelijk besluit vooraf aan de raad voorleggen om diens wensen en/of bedenkingen te vernemen. Per geval wordt apart een lening aangetrokken en onder nader door het college van B&W vast te stellen voorwaarden doorverstrekt aan de betreffende derde. Een eventueel resultaat uit het verstrekken van geldleningen geldt niet als treasuryresultaat, maar komt ten laste (of ten gunste) van de betreffende beleidsinhoudelijke functie.

Het voorstel hiertoe wordt opgesteld door de beleidsverantwoordelijke dienst. Het voorstel dient vooraf te worden voorgelegd aan en te worden beoordeeld door het hoofd FinD/Treasury of diens plaatsvervanger. Dit oordeel richt zich op de kenmerken van de te verstrekken lening en de door de derde te verstrekken zekerheden. In alle gevallen vindt beoordeling van het kredietrisico (zowel voorafgaand aan het verstrekken van de lening als tussentijds) plaats door de beleidsverantwoordelijke dienst (waar nodig ondersteund door de afdeling FinD/Treasury) en vindt vastlegging daarvan plaats via een beoordelingsformulier financiering derden. De nadere uitwerking van regelgeving en procedures daartoe, maakt onderdeel uit van het Handboek Treasury.

- **Financiering Woningbouw**

Een bijzondere vorm van financiering aan derden is de financiering van woningbouwcorporaties. Conform raadsbesluit nummer 5a van 28 februari 2001 worden geen nieuwe leningen meer verstrekt aan woningbouwcorporaties.

- **Verstrekken garanties**

Aan derden worden geen garanties op geldleningen verstrekt. De garanties die staan vermeld in de overzichten Gewaarborgde Geldleningen in begroting en rekening betreffen het beheer en de afloop van in het verleden verstrekte garanties. Een eventueel resultaat van in het verleden verstrekte garanties geldt niet als treasuryresultaat, maar komt ten laste (of ten gunste) van de betreffende beleidsinhoudelijke functie. Ook voor gegarandeerde geldleningen vindt periodieke beoordeling van het kredietrisico plaats door de beleidsverantwoordelijke diensten

3.4 Kasbeheer

Kasbeheer is het beheer van de geldstromen en daaruit voortvloeiende saldi en liquiditeitsposities tot één jaar. Bij Kasbeheer wordt onderscheid gemaakt in geldstromenbeheer en saldo- en liquiditeitenbeheer.

3.4.1 Geldstromenbeheer

Onder geldstromenbeheer wordt verstaan al de activiteiten die nodig zijn om liquiditeiten te transfereren zowel binnen de organisatie zelf als tussen de organisatie en derden (betalingsverkeer).

Op het gebied van het geldstromenbeheer komen aan de orde de IRC-rekeningstructuur (3.4.2) en het beheer en de uitvoering van het betalingsverkeer (3.4.3).

3.4.2 Interne Rekening-courant rekeningenstructuur (IRC)

Doelstellingen van de IRC-rekeningenstructuur:

- Het in het kader van risicobeheer in beeld brengen van de langlopende financieringsbehoefte in relatie tot de lange financieringsmiddelen en de kortlopende financieringsbehoefte in relatie tot de korte financieringsmiddelen.
- Het doorberekenen van rentekosten aan de functionele diensten op basis van marktconforme tarieven.

Richtlijnen van de IRC-rekeningenstructuur:

Nadere uitwerking Treasurystatuut gemeente Groningen 2008-2009

- De diensten van de gemeente financieren zich uitsluitend intern bij de Concerttreasury. Alleen de Concerttreasury is gerechtigd op te treden op de geld- en kapitaalmarkt.
- Voor de financiering van de diensten is een stelsel van interne rekeningen opgezet. Het stelsel wordt beheerd door DIA, afdeling Financiële Dienstverlening/Treasury. Hiervoor wordt een blok rekeningnummers aangehouden en geadmistreerd bij de Bank Nederlandse Gemeenten.
- Het stelsel van interne rekeningen kent vier groepen rekeningen, waarvan de geldstromen kunnen worden verdeeld in korte en lange geldstromen:
 1. Rekening Exploitatie (Kort Vermogen);
 2. Rekening Investerings (Lang Vermogen);
 3. Rekening Kapitaalverstrekking (Lang Vermogen);
 4. Rekening Reserves en voorzieningen (Lang Vermogen).
- De lange geldbehoefte van de diensten wordt gefinancierd via de Investeringsrekening en de Kapitaalverstrekkingsrekening. Reserves en voorzieningen van diensten worden bij de Concerttreasury op de rekening Reserves en voorzieningen aangehouden. Kortlopende middelen (debet of credit) worden door diensten aangehouden op de Exploitatierkening.
- Naast diensten kunnen aan de gemeente gelieerde instellingen een exploitatierkening bij de Concerttreasury aanhouden. Er worden geen nieuwe interne exploitatiereningen aan derden meer verstrekt, tenzij het college hiertoe afzonderlijk besluit.

Limieten voor de IRC-rekeningenstructuur:

- Voor een (debet) kredietlimiet op exploitatiereningen van derden is een collegebesluit vereist.
- Voor diensten geldt geen limiet op een IRC-rekening, tenzij het college anders beslist.

3.4.3 Betalingsverkeer: centraal beheer en decentrale uitvoering

Doelstellingen betalingsverkeer:

- Optimalisering van het renteresultaat door middel van dagelijkse saldoregulatie;
- Zorgdragen voor een efficiënte inrichting van de rekeningenstructuur en een efficiënt gebruik van betaalinstrumenten bij de diensten.

Afgeleide doelstellingen:

- Op de hoogte zijn van relevante ontwikkelingen op het gebied van betaalinstrumenten;
- Advisering en ondersteuning van diensten op het gebied van betalingsverkeer en de bijbehorende infrastructuur;
- Zorgdragen voor een correct gebruik van interne rekeningen door diensten.

Richtlijnen betalingsverkeer:

- Beheer en uitvoering betalingsverkeer
Het beheer van het betalingsverkeer en de rekeningenstructuur geschiedt centraal door de afdeling FinD/Treasury. De uitvoering van het betalingsverkeer geschiedt decentraal bij de diensten.
- Overzicht kosten betalingsverkeer
 Ten minste één keer per jaar (in januari) wordt een overzicht tarieven betalingsverkeer opgesteld en aan diensten toegestuurd. De bedoeling is de diensten te confronteren met de kosten van de verschillende betaalinstrumenten. Bij tussentijdse wijzigingen wordt het overzicht aangepast.
- Periodieke controle betaalinstrumenten en inrichting betalingsverkeer
 Per dienst wordt een overzicht opgesteld van alle rekeningen en betaalinstrumenten. Aan de hand van het overzicht kosten betalingsverkeer wordt één keer per jaar een oordeel gevormd over het gebruik van betaalinstrumenten door de dienst en de rekeningenstructuur van de dienst. Op basis hiervan wordt door de afdeling FinD/Treasury advies gegeven tot verbetering van de rekeningstructuur of efficiënter gebruik van de betaalinstrumenten.
- Doorbereken financieringskosten aan diensten
 Voor de Investeringsrekening, rekening Reserves en voorzieningen en de Exploitatierkening vindt

doorberekening van kosten plaats op basis van de verwachting van de geldende rentepercentages voor het komende begrotingsjaar. Voor de rekening Kapitaalverstrekking worden de gemiddelde financieringskosten door het rente-omslag percentage (ROP) aan diensten doorberekend.

- **Bevoorschotting**
Diensten met een nadelig begrotingssaldo worden maandelijks bevoorschot en diensten met een voordelig begrotingssaldo worden maandelijks afgeroomd. Zo ontstaat per dienst een realistischer beeld van de rentelasten en rentebaten. De omvang van de maandelijks bevoorschotting of afroming per dienst wordt als volgt bepaald: (totale uitgaven begroting -/- totale inkomsten) / 12 maanden

Limieten betalingsverkeer:

- **Limieten BNG en ABN-AMRO**
Op de rekeningen bij de BNG en de ABN-AMRO is er een kredietlimiet (door de bank opgelegd) voor het totaal van de rekeningen.
- **Limieten Postbank**
Op de rekeningen bij de Postbank geldt een limiet per rekening.

3.4.4 Saldo- en liquiditeitenbeheer

Onder saldo- en liquiditeitenbeheer wordt verstaan al de activiteiten gericht op het verkrijgen van inzicht in de geldstromen van de gemeente.

Doelstellingen saldo- en liquiditeitenbeheer:

- Het verkrijgen van een betrouwbare prognose van de geldstromen van de gemeente, onderverdeeld in Lang Vermogen en Kort Vermogen, voor een periode van twaalf maanden vooruit.
- Het verkrijgen van inzicht in risicoposities op enig moment en van ontwikkelingen die invloed kunnen hebben op toekomstige risicoposities.

Richtlijnen saldo- en liquiditeitenbeheer:

- *Liquiditeitsbegrotingsmodellen (LBM)*
Jaarlijks worden door de diensten begrotingsmodellen aangeleverd voor de begroting van het komende jaar. De begrotingsmodellen geven het verwachte verloop van de geldstromen op de verschillende IRC-rekeningen van de dienst aan.
- **Taakstellende rente op Exploitatierkening**
Op basis van de verwachte geldstromen in de liquiditeitsbegrotingsmodellen wordt per dienst voor de Exploitatierkening een taakstellende rente bepaald. In de jaarrekening worden op deze rentepost prijs- en hoeveelheidverschillen bepaald. Prijsverschillen komen voor rekening van het concern. Hoeveelheidverschillen die door de dienst niet kunnen worden beïnvloed komen ten gunste/laste van het concern. Hoeveelheidverschillen die door de dienst wel kunnen worden beïnvloed komen voor rekening van de dienst.
- **Periodieke liquiditeitsprognose**
Per kwartaal wordt door diensten een prognose van de stand van de verschillende rekening-groepen aangeleverd bij de afdeling FinD/Treasury. Vanaf het moment dat de begrotingsmodellen voor het volgende jaar gereed zijn worden ook de prognoses voor het volgende jaar aangeleverd. De door diensten aangeleverde prognoses dienen als basis voor de per kwartaal op te stellen totaalprognoses in de Treasury kwartaalrapportage. Daarnaast worden door diensten maandelijks tussentijdse bijstellingen op de kwartaalprognoses aangeleverd
- **Realisaties**
Elke kwartaal wordt door de diensten de oorzaak aangegeven van de afwijkingen tussen de liquiditeitsprognoses en de werkelijk gerealiseerde geldstromen. Deze evaluatie is noodzakelijk om het inzicht in geldstromen te verbeteren.
- **Periodiek bezoek diensten**
Minimaal één maal per jaar wordt door de afdeling FinD/Treasury aan alle diensten een bezoek gebracht. Het doel is verbetering van de prognoses van de dienst, service verlening door Treasury en bespreking van recente ontwikkelingen. De prognoses van diensten en de op basis daarvan

samengestelde periodieke (kwartaal) rapportage worden elk kwartaal door Treasury met de diensten afgestemd.

- **Informatievoorziening naar diensten**

De diensten worden geïnformeerd over ontwikkelingen op treasury-gebied door middel van de nieuwsbrief Treasury. Daarnaast ontvangen diensten de periodieke Treasury rapportages.

Limieten saldo- en liquiditeitenbeheer:

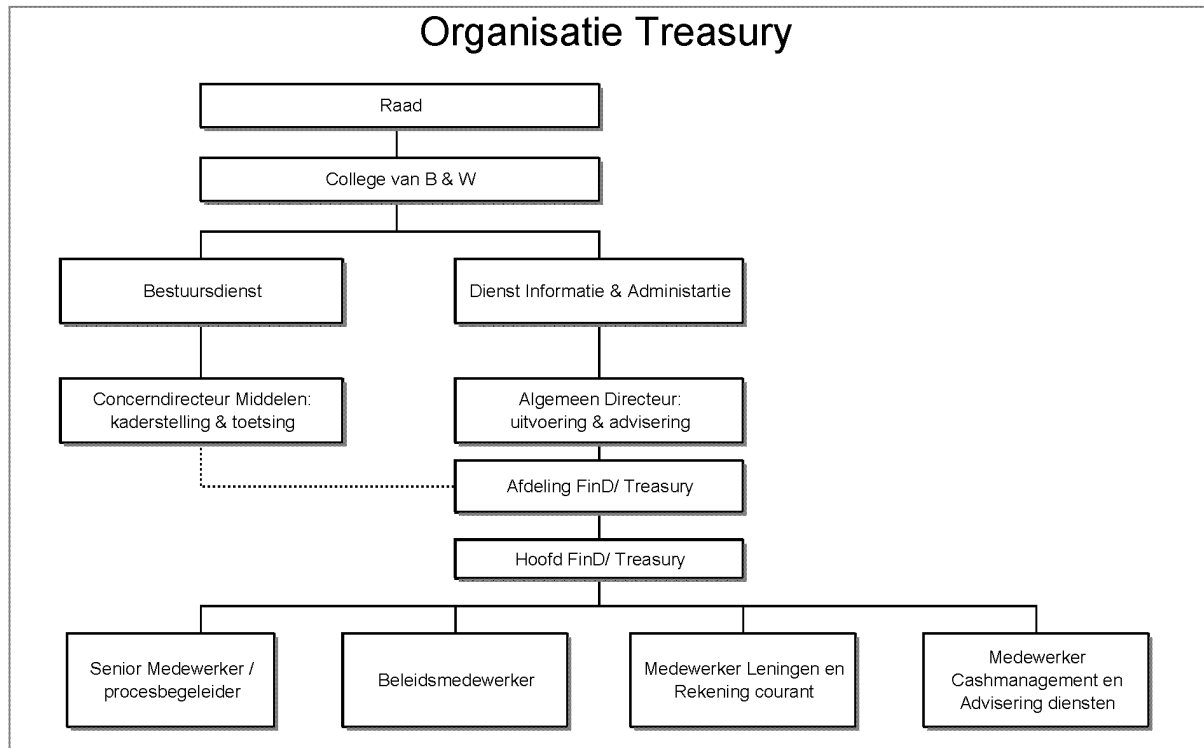
- **N.v.t.**

Hoofdstuk 4. Organisatie Treasury

4.1 Uitgangspunten

- De treasuryfunctie is een concerntaak, welke wordt uitgevoerd door de afdeling Financiële Dienstverlening/Treasury (FinD/Treasury) van de Dienst Informatie en Administratie (DIA).
- De Concerndirecteur Middelen is verantwoordelijk voor de kaderstelling en toetsing met betrekking tot de treasuryfunctie, de Algemeen Directeur van de DIA is verantwoordelijk voor de uitvoering en advisering inzake de treasuryfunctie.
- Ter afstemming van hun wederzijdse verantwoordelijkheden komen de Concerndirecteur Middelen en de Algemeen Directeur van de DIA periodiek bijeen om dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) tussen de Concerntreasury en diensten te bespreken.

De onderstaande figuur geeft een overzicht van de plaats van de treasuryfunctie in de organisatie van de gemeente Groningen.

In bovenstaand overzicht is de nauwe relatie tussen de Bestuursdienst en de DIA aangegeven door middel van een verbinding tussen de directie Middelen van de Bestuursdienst en de afdeling FinD/Treasury van de DIA.

4.2 Afzonderlijke administratie

De treasury-activiteiten worden bij de DIA geregistreerd in een afzonderlijke administratie, genaamd Concerntreasury. De treasury activiteiten worden ook in afzonderlijke planning- en controldocumenten (begroting, tussentijdse rapportage en jaarrekening) vastgelegd. Hierdoor worden de resultaten van de treasury-activiteiten afzonderlijk zichtbaar gemaakt en verantwoord en aan een afzonderlijke accountantscontrole onderworpen. De

dienstcontrol op de Concerntreasury geschiedt door de controller van de DIA voor zover het de volgende onderdelen betreft:

- de administratieve organisatie en interne controle (AO/IC)
- functiescheiding
- de kwaliteit van de administratie
- de kwaliteit van de documenten uit de planning en controlcyclus
- rechtmatigheid
- planning en control

4.3 Concerndirecteur Middelen

De directeur van de concerndirectie Middelen van de Bestuursdienst, aangeduid als Concerndirecteur Middelen, is verantwoordelijk voor de kaderstelling en toetsing met betrekking tot de treasuryfunctie.

Deze verantwoordelijkheid kan hij uitsluitend mandateren aan de concernmanager Financiën (hoofd van de afdeling Concern Financiën van de directie Middelen van de Bestuursdienst).

De bevoegdheden van de Concerndirecteur Middelen ten aanzien van de treasuryfunctie zijn:

- Kaderstelling en toetsing;
- Binnen de limieten in dit statuut gesteld en gegeven de rentevisie van enig moment, het aantrekken en vervroegd aflossen van langlopende geldleningen bestemd voor de financiering van de gemeentelijke financieringsbehoefte;
- Het inzetten van derivaten zoals in dit statuut beschreven;
- Ten aanzien van de treasuryfunctie een extern controleprogramma te laten uitvoeren.

De taken van de Concerndirecteur Middelen zijn:

- Het vaststellen en vastleggen van treasurybeleid op voorstel van de afdeling FinD/Treasury van de DIA;
- Het deelnemen aan het periodieke Treasury Overleg (TO);
- Het beoordelen van het gevoerde treasury-management aan de hand van de periodieke rapportages, de begroting, de Tussentijdse Rapportage en de jaarrekening;
- Het tijdig informeren van de afdeling FinD/Treasury over belangrijke (concern-)ontwikkelingen voor de treasuryfunctie.

4.4 Algemeen Directeur DIA en afdeling FinD/Treasury

De Algemeen Directeur van de DIA is verantwoordelijk voor de advisering, beleidsvoorbereiding en uitvoering van de treasuryfunctie, zoals uitgevoerd door de afdeling FinD/Treasury van de dienst. De volgende taken op het gebied van de treasuryfunctie worden door de afdeling FinD/Treasury uitgevoerd:

- Het voorbereiden en afstemmen van het treasurybeleid met de Concern Directeur Middelen;
- Het opstellen van de maandelijkse rentevisie;
- Het opstellen van managementinformatie met betrekking tot de gemeentelijke financiering,

- Het adviseren over financieringsvraagstukken aan het college van B&W;
- Het afsluiten van transacties op de geld- en kapitaalmarkt;

liquiditeit

Nadere uitwerking Treasurystatuut gemeente Groningen 2008-2009

- Het samenstellen van liquiditeitsprognoses en begrotingsmodellen;
- Het beheer van het gemeentelijke betalingsverkeer;
- Het beheren van het interne rekening-courant systeem;
- Het onderhouden van contacten met financiële partijen (bankrelatiebeheer);
- Het opstellen van de begroting, Tussentijdse Rapportage en jaarrekening van de Concerttreasury.
- Het opstellen van dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) tussen de afdeling FinD/Treasury en diensten van de gemeente Groningen.

De Algemeen Directeur wordt periodiek over de treasury-activiteiten geïnformeerd door het hoofd FinD/Treasury en door middel van de periodieke Treasury rapportage.

4.5 Treasury Overleg

Periodiek vindt afstemming tussen de afdeling FinD/Treasury en de directie Middelen plaats door middel van het Treasury Overleg.

Treasury Overleg

Een keer per kwartaal vindt het Treasury Overleg plaats. De agendavoorbereiding en verslaglegging wordt verzorgd door de directie Middelen van de Bestuursdienst.

Het Treasury Overleg bestaat uit:

Van de DIA:

- De Algemeen Directeur van de DIA of zijn/haar gemachtigde,
- Het hoofd FinD/Treasury,
- De senior medewerker Treasury,

Van de directie Middelen van de Bestuursdienst:

- De concerndirecteur Middelen of zijn/haar gemachtigde,
- De contactpersoon van de Concerttreasury van de directie Middelen.

Onderwerpen Treasury Overleg

In het Treasury Overleg komen in ieder geval aan de orde:

- De recente Treasury kwartaalrapportage en/of maandbericht;
- Recente ontwikkelingen in de prognoses van diensten;
- De rentevisie. Deze wordt formeel vastgesteld;
- Actuele ontwikkelingen binnen en buiten de gemeente die invloed hebben op de treasuryfunctie;
- Voorzover nodig voorstellen en besluiten ten aanzien van de treasuryfunctie;
- Uitgebrachte IC-rapportages op treasury;
- Het jaarlijkse IC-programma voor treasury;
- Uitgebrachte accountantsrapporten.

Taken Treasury Overleg

- Het Treasury Overleg brengt advies uit over:
 1. De wenselijkheid van aantrekken of aflossen van langlopende geldleningen bestemd voor de financiering van de gemeentelijke financieringsbehoefte;
 2. Het inzetten van derivaten zoals in dit statuut beschreven.

Het Treasury Overleg kan hiertoe ook tussentijds bij elkaar komen.

Procedure en besluitvorming in het Treasury Overleg

Bij de vaststelling van kaders en toetsing alsmede van uitvoering en advisering, geldt de volgende werkwijze:

Nadere uitwerking Treasurystatuut gemeente Groningen 2008-2009

- De afdeling FinD/Treasury komt, gevraagd en ongevraagd, met voorstellen en verzorgt de voorbereiding;
- in het Treasury Overleg worden die voorstellen besproken;
- de Concerndirecteur Middelen heeft de eindbeslissing bij voorstellen op het gebied van kaderstelling en toetsing, de AD DIA heeft de eindbeslissing bij vraagstukken met betrekking tot uitvoering en advisering;
- In geval van voorstellen met zowel beleidsmatige als beheersmatige consequenties overleggen beiden nader. Indien beleidsmatige besluiten beheersmatige consequenties van enige omvang tot gevolg hebben is compensatie van kosten door Concern het uitgangpunt.
- De afdeling FinD/Treasury brengt het betreffende stuk in het college, maar met medeparaaf van de Concerndirecteur Middelen;
- Indien de initiëring van een notitie bij de Bestuursdienst ligt, wordt het stuk mede geparafeerd door de AD van de DIA.

Verslag Treasury Overleg

Van de bijeenkomsten van het Treasury Overleg wordt een verslag gemaakt dat in ieder geval vermeldt de vastgestelde rentevisie en eventuele financieringsbeslissingen. Het verslag wordt toegestuurd aan wethouder Financiën, Algemeen directeur DIA en Concerndirecteur Middelen.

4.6 Bevoegdhedenmatrix

In de bevoegdhedenmatrix worden voor de financiële transacties die voortvloeien uit de treasury-activiteiten de bevoegdheden weergegeven voor het bepalen, uitvoeren, controleren, administreren en autoriseren.

Bevoegdhedenmatrix Treasury activiteiten

<i>Activiteit</i>	<i>Bepalen</i>	<i>Uitvoering</i>	<i>Registratie</i>	<i>Controle</i>	<i>Autorisatie Uitvoering</i>	<i>Autorisatie Vertegenwoordiging</i>
<i>1. Aantrekken lange geldlening voor eigen financieringsbehoefte 1.a bepalen van totaalbedrag per jaar (limiet) 1.b aantrekken lange geldlening binnen de limiet</i>	Raad Treasury overleg	Sr. Mdw. Treasury Hoofd FinD/Treasury Beleidsmedewerker	Mdw. Leningen	FA	AD DIA	AD DIA
<i>2. Aantrekken lange geldlening t.b.v. derden</i>	College	Sr. Mdw. Treasury Hoofd FinD/Treasury Beleidsmedewerker	Mdw. Leningen	FA	AD DIA	AD DIA
<i>3. Vervroegde aflossing</i>	Treasury overleg	Sr. Mdw. Treasury Hoofd FinD/Treasury Beleidsmedewerker	Mdw. Leningen	FA	AD DIA	AD DIA
<i>4. Rentehetziening</i>	Conform contract	Sr. Mdw. Treasury Hoofd FinD/Treasury Beleidsmedewerker	Mdw. Leningen	FA	n.v.t.	AD DIA

Bevoegdhedenmatrix Treasury activiteiten (vervolg)

<i>Activiteit</i>	<i>Bepalen</i>	<i>Uitvoering</i>	<i>Registratie</i>	<i>Controle</i>	<i>Autorisatie Uitvoering</i>	<i>Autorisatie Vertegenwoordiging</i>
<i>5.a Bepalen toegestane rente instrumenten 5.b Inzetten toegestane rente instrumenten</i>	Raad Treasury overleg	Sr. Mdw. Treasury Hoofd finD/Treasury Beleidsmedewerker	Mdw. Leningen	FA	AD DIA	AD DIA
<i>6. Cessies</i>	Geldgever	Geldgever	Mdw. Leningen	FA		AD DIA
<i>7. Aantrekken kort geld (Binnen limieten)</i>	Sr. Mdw. Treasury Hoofd Treasury Beleidsmedewerker	Sr. Mdw. Treasury Hoofd FinD/Treasury Beleidsmedewerker	Mdw. Leningen	FA		
<i>8. Uitzetten kort geld (Binnen limieten)</i>	Sr. Mdw. Treasury Hoofd Treasury Beleidsmedewerker	Sr. Mdw. Treasury Hoofd FinD/Treasury Beleidsmedewerker	Mdw. Leningen	FA		
<i>9. Treasury betalingen</i>	Sr. Mdw. Treasury Hoofd Treasury Beleidsmedewerker	Sr. Mdw. Treasury Hoofd FinD/Treasury Beleidsmedewerker	FA	FA		FA
<i>10. Openen externe bankrekening</i>	AD dienst	Mdw. CM	Mdw. CM	FA		AD DIA

4.7 Administratieve organisatie

Backoffice

De backoffice bestaat uit de afdeling FEZ/Financiële Administratie van de DIA, plus dat deel van de afdeling FinD/Treasury dat zorg draagt voor administratieve vastlegging. De backoffice van de afdeling FinD/Treasury draagt zorg voor administratieve vastlegging van de rekeningen courant en de leningen; de vastlegging in de financiële administratie en de controle op de treasury-acties vinden plaats bij de afdeling FEZ/FA van de DIA.

De taken van de backoffice zijn:

- Administratieve vastlegging van de leningen en de interne rekeningen courant;
- Bijhouden van de afzonderlijke financiële administratie voor de Concerttreasury;
- Controle op treasurytransacties, inclusief de benutting van de in het statuut opgenomen limieten.

Deze taken en bevoegdheden worden verder uitgewerkt in het Handboek Treasury. In dit Handboek zijn tevens de procedures beschreven. Het Handboek Treasury wordt door het college van B&W vastgesteld.

4.8 Interne Controle

De interne controle op afdeling FinD/Treasury vormt onderdeel van het normale IC-programma van de DIA. Jaarlijks worden controles uitgevoerd op:

- Juistheid, tijdigheid en volledigheid van managementinformatie;
- Juistheid, tijdigheid en volledigheid van administratieve verwerking;
- Juistheid, tijdigheid en volledigheid van bevoegdheden in de treasuryssystemen;
- Naleving van preventieve maatregelen.

De resultaten worden gerapporteerd aan de algemeen directeur van de DIA en aan het Treasury Overleg.

In het Treasury Overleg komt het jaarlijkse IC-programma voor treasury aan de orde.

De Concerndirecteur Middelen is bevoegd om indien wenselijk geacht een extern controleprogramma te laten uitvoeren.

Hoofdstuk 5. Informatievoorziening

5.1 Beleidsmatige informatie

De beleidsmatige informatievoorziening bestaat uit:

- De algemene beleidskaders zoals in dit statuut beschreven;
- De documenten uit de begrotingscyclus;
- De Treasuryparagraaf in de begroting en de rekening;
- Het Meerjarenbeeld ROP.

5.1.1 Documenten uit de begrotingscyclus

Om de treasury-activiteiten van de gemeente zichtbaar te maken worden deze afzonderlijk verantwoord in de verschillende documenten uit de begrotingscyclus.

Begroting

De begroting geeft de verwachtingen voor het komende jaar weer. In de begroting van de Concernttreasury worden onder andere de volgende onderdelen behandeld:

- Financiële beschouwing resultaat,
- Risico's en ontwikkelingen,
- Beschrijving en toelichting producten Lang Vermogen en Kort Vermogen,
- Meerjarenbegroting,
- Mogelijkheden tot vervroegde aflossing,
- Rente-veronderstellingen begrotingsjaar.

Tussentijdse Rapportage I en II

In de Tussentijdse Rapportage worden de afwijkingen ten opzichte van de begroting toegelicht. Het richt zich vooral op de rapportage over geld, risico's en beheer. In de Tussentijdse Rapportage komen aan bod:

- Financiële beschouwing,
- Risico's en ontwikkelingen,
- Beheersdoelstellingen

Jaarrekening

In de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over de uitgevoerde treasury-activiteiten. Hier komt onder andere aan bod:

- Financiële beschouwing,
- Risico's en ontwikkelingen,
- Afwijkingen tussen Begroting en Tussentijdse Rapportage,
- Toelichting producten Lang Vermogen en Kort Vermogen,
- Overzicht aangetrokken geldleningen,
- Gerealiseerde renteherzieningen en vervroegde aflossingen,
- Gerealiseerde benutting limieten (inclusief wettelijke limieten),

5.1.2 Treasuryparagraaf

Vanuit de wet FIDO is voor zowel de begroting als de rekening een Treasuryparagraaf vereist. In de Treasuryparagraaf wordt ingegaan op de uitvoering van de treasury-activiteiten in enig jaar op basis van de kaders die het Treasurystatuut stelt. In de Treasuryparagraaf in de begroting komen de concrete beleidsplannen aan de orde; in de Treasuryparagraaf in het jaarverslag gaat het om de realisatie van de

plannen en om een verschillenanalyse tussen plannen en uitkomsten.

De treasuryparagraaf kent de volgende inhoud:

- De algemene interne en externe ontwikkelingen die van invloed zijn of waren op de treasuryfunctie,
- De plannen, c.q. realisatie van het beleid voor het risicobeheer, inclusief derivaten,
- De plannen, c.q. realisatie van het beleid voor het kasbeheer,
- De plannen, c.q. realisatie van het beleid voor de gemeentefinanciering,
- Relevante ontwikkelingen in de treasury-organisatie,
- Relevante ontwikkelingen in de informatievoorziening voor de treasuryfunctie.

Deze voor de Treasuryparagraaf voorgeschreven onderwerpen worden in eerste instantie opgenomen in de afzonderlijke begroting en jaarrekening van de Concerntreasury en vinden van daaruit een plek als Treasuryparagraaf in concernbegroting en concernrekening.

5.1.3 Meerjarenbeeld ROP

Het meerjarenbeeld ROP wordt in het voorjaar voorafgaand aan de begrotingsrichtlijnen vastgesteld.

In het meerjarenbeeld ROP komen de volgende twee onderwerpen aan bod:

- Renteveronderstellingen voor het komende jaar,
- Ontwikkeling van het rente-omslag percentage voor een periode van 4 jaar.

Op basis van de renteveronderstellingen worden voor de verschillende rekeninggroepen de rentepercentages voor het komende begrotingsjaar vastgesteld. De bedoeling is om diensten rentebaten te vergoeden en rentelasten in rekening te brengen op basis van marktconforme tarieven. De rentepercentages voor de verschillende rekeningen zijn gebaseerd op marktтарieven:

- **Voor Exploitatierekening: BNG-debetpercentage (op- en afslag);**
- Voor Investeringsrekening: 10 jaar SWAP leningen;
- Voor Reserves en voorzieningenrekening: 5 jaar fixe overheidsleningen.

Daarnaast wordt een inschatting gemaakt van:

- Rentepercentage op de geldmarktconforme rekeningcourant-faciliteit;
- Rentepercentage nieuw aan te trekken lange leningen;
- 24-maands voortschrijdend kasgeldpercentage.

Het rente-omslag percentage (ROP) wordt bepaald aan de hand van:

- Verwachte rente-ontwikkeling voor langlopende geldleningen;
- Verwachte volumeontwikkeling van de lange geldstromen van de gemeente.

Het ROP wordt vastgesteld met als uitgangspunt een verwacht resultaat van nul voor de komende vier jaren.

5.2 Operationele informatie

Het onderstaande overzicht laat zien welke informatie beschikbaar is bij de uitvoering van de treasuryfunctie:

<i>Nr.</i>	<i>Operationele informatie</i>	<i>Frequentie</i>	<i>Bron</i>	<i>Informatie-Verstrekker</i>	<i>Informatie-ontvanger</i>
------------	--------------------------------	-------------------	-------------	-------------------------------	-----------------------------

5.3 Verantwoordingsinformatie

De verantwoording van de treasury-activiteiten vindt zijn weerslag in de volgende documenten:

<i>Nr.</i>	<i>Document</i>	<i>Bestemd voor</i>	<i>Frequentie</i>
1.	Tussentijdse Rapportage Concerntreasury	B&W	2 keer per jaar
2.	Voortgangsrapportage	Raad	2 keer per jaar
3.	Jaarrekening Concerntreasury	B&W	Jaarlijks
4.	Treasuryparagraaf in de concernrekening	Raad	Jaarlijks
5.	Treasury maandbericht	Treasury Overleg	Maandelijks
6.	Treasury kwartaalrapportage	Treasury Overleg AD DIA Coördinator FEZ/FA Wethouder Financiën IC Accountant Controllers diensten Contactpersonen diensten	Per kwartaal
7.	Verslag Treasury Overleg	Treasury Overleg AD DIA Concerndirecteur Middelen Wethouder Financiën	Per keer

De Tussentijdse Rapportage en de jaarrekening van de Concerntreasury zijn beschreven in paragraaf 5.1 Beleidsmatige informatie. De treasury kwartaalrapportage en het maandbericht worden hierna toegelicht.

5.4 Treasury kwartaalrapportage

Eens per kwartaal wordt door de afdeling FinD/Treasury de treasury kwartaalrapportage opgesteld. De kwartaalrapportage is enerzijds gericht op het afleggen van verantwoording over verrichte activiteiten, anderzijds worden in de rapportage de verwachte volume- en rente ontwikkelingen toegelicht. De kwartaalrapportage wordt elk kwartaal in het Treasury Overleg aan de orde gesteld.

In de treasury kwartaalrapportage komen de volgende onderwerpen aan bod:

▪ **Prognose diensten:**

Elke maand wordt de verwachte ontwikkeling weergegeven van:

- Totaal Vermogen
- Lang Vermogen
- Kort Vermogen
- Mismatch-financiering

Deze prognoses worden opgesteld op basis van kwartaal prognoses die door diensten bij de afdeling FinD/Treasury worden aangeleverd. In elke rapportage worden grote afwijkingen ten opzichte van de vorige rapportage toegelicht.

Daarbij wordt tevens gerapporteerd over renterisico's en de ontwikkeling van de financieringsbehoefte en worden waar nodig financieringsvoorstellen gedaan.

- **Benutting limieten:**
Elke kwartaal wordt over de benutting van de voor de treasury-activiteiten geldende limieten gerapporteerd. Daarnaast wordt *een prognose* voor de benutting van de mismatch-limiet opgenomen.
- **Rentevisie en financieringsvoorstel:**
Elke maand wordt de rentevisie en een financieringsvoorstel opgesteld. Deze wordt in het Treasury Overleg besproken en vastgesteld.
- **Leningenportefeuille:**
Er wordt een overzicht gegeven van de stand van de leningenportefeuille, inclusief een risicobeoordeling, van de gemeente Groningen. Daarnaast wordt aangeven welke vervroegde aflossingen, renteherzieningen hebben plaatsgevonden en welke nieuwe leningen zijn aangetrokken.
- **Verdeling bankrekeningen:**
Eens per jaar wordt gerapporteerd over aantal en verdeling van de bankrekeningen.
- **Ontwikkeling prognoses:**
Diensten leveren elk kwartaal een prognose aan bij de afdeling FinD/Treasury. Bij ontwikkeling prognoses worden de grootste verschillen tussen prognoses en de realisaties daarvan besproken. Tevens komen daarbij de gevolgen op het handelen van Treasury aan de orde.

5.5 Maandbericht Treasury

Het maandbericht Treasury is een maandelijkse rapportage aan de deelnemers aan het Treasury Overleg en daarmee minder extern gericht dan de kwartaalrapportage. Het is bedoeld om tussentijds informatie te verstrekken met betrekking tot de gemeentelijke financieringspositie, de benutting van limieten en de rentevisie. De Maandrapportage vormt daarmee een tussentijdse voortgangsrapportage ten aanzien van genoemde onderwerpen en kan mede dienen als basis voor tussentijdse financieringsvoorstellen aan het Treasury Overleg.

5.6 Informatie naar toezichthouder

De provincie ontvangt de volgende informatie:

- a. Jaarlijks tezamen met het jaarverslag een opgave van:
 - Het begrotingstotaal bij aanvang van het voorgaande jaar.
 - De kasgeldlimiet bij aanvang van het voorgaande jaar.
 - De gemiddelde netto vlottende schuld in elk van de kalenderkwartalen van het voorgaande jaar.
 - De stand van de vaste schuld bij aanvang van het voorgaande jaar.
 - De renterisiconorm bij aanvang van het voorgaande jaar.
 - Het renterisico op de vaste schuld over het voorgaande jaar
- b. Aan het eind van ieder kwartaal een opgave van het laatst berekende gemiddelde netto-vlottende schuld en de kasgeldlimiet voor het desbetreffende kalenderjaar. De gemiddelde netto-vlottende schuld wordt bepaald op basis van drie meetpunten, telkens op de eerste dag van de maand.

5.7 Overzicht informatiesystemen

In onderstaand overzicht staan de door de afdeling FinD/Treasury gebruikte treasury-informatiesystemen:

Nr. Informatiesystemen

1. *Universe*

Nadere uitwerking Treasurystatuut gemeente Groningen 2008-2009

In Universe worden alle interne rekeningen van de diensten van de gemeente Groningen beheerd. Het is een kopie van de database die de gemeente Groningen bij de BNG huurt. Dagelijks worden alle mutaties op de externe rekeningen ingelezen in Universe en automatisch doorgesluisd naar de interne exploitatierekeningen.

2. ***SG|treasury***

In SG|Treasury zijn alle leningen geadmistreerd die de gemeente Groningen heeft opgenomen en uitgezet.

3. ***BNG Betalingsverkeer (BNG BTV)***

Via BNG BTV worden betalingen ten laste van en incasso's ten gunste van BNG-rekeningen naar de BNG verzonden. Tevens worden ontvangsten gemeld. Via een koppeling worden deze betalingen en ontvangsten ingelezen in Universe. Via BNG BTV worden tevens de dagafschriften van de ABN AMRO Bank ontvangen.

4. ***Girotel Zakelijk***

In Girotel zakelijk worden de ontvangsten en betalingen van de postbankrekeningen van de gemeentelijke diensten gemeld. Net als bij BNG BTV worden deze betalingen en ontvangsten door middel van een koppeling ingelezen in Universe.

5. ***ABN AMRO OfficeNet***

Via ABN AMRO OfficeNet worden betalingen ten laste van ABN AMRO-rekeningen naar de ABN AMRO Bank verzonden